

ELŐFIZETÉS
 HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona
 Egy hónapra ..... 2 korona.
 VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 28 korona.
 Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.
 HIRDETÉSEK:
 4-szorosos peit sor egyszer 20 fillér,
 minden következőnél 16 fillér.
 Nyitott peit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG
 Aradi és csanádi egyetemi
 vasutak palotájában
 TELEFON-SZÁM: 30.
KIADÓHIVATAL
 Aradi Nyomda Részvénytársaság.
 József főherceg-ut. 21. sz.
 TELEFON-SZÁM: 163.

Arad, 1913.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Csütörtök, február 20.

Mai számunk főbb közleményei:

Módosítás a választójogi törvényen.
 Meghalt Hatvany-Deutsch Sándor báró.
 Fogházra ítélt aradi uriaszony.
 A primadonna elrabolt ékszerei.
 A hit és a papok.
 A bánatos Nusi.
 Orosz készülődés.
 Román jelmezbál.
 Letartóztatott kormány.
 Tarkaságok.

Gyülölködő nemzetek.

Arad, február 19

Mintha minden, egymást keresztező érdekeknek most kellene leszámolni egymással, mintha minden, egymás ellen szegezett indulatnak most kellene döntő mérkőzésben kitörni: úgy alakulnak a világ eseményei. Hódításvágy, fajgyűlölet, hatalmi érdek, nemzeti hiúság, anyagi versengés és rég elfojtott bosszúvágyak: mind, mind most törnek ki és rendeznek véres, és még több vérrel fenyegető eseményeket. A szláv Balkán államok elhalasztatlannak találták az időt, hogy a török földön élő testvéreiket fölzabadjassák, Bulgáriának most kell megkapni Drinápolyt, Montenegrónak Szkutarit, Romániának nem lehet tovább várni Szilisztriáért és a történelmi lavina végső folyományaként most készül egymással leszámolni a hármasság és a hármasság szövetség. Oroszországot a Balkán népek fölött való atyáskodás mellett Ausztria-Magyarországgal szemben régi harag vezeti; Angliát Németországgal szemben a gazdasági hatalomért való versengés, amely a két állam flottájának örült szaporításában nyilvánított

meg; Franciaországot pedig több ok is kormányozza, ha Németországgal szemben frontot kell huznia.

Csupa ellentét, csupa düh, amely a diplomaták kivásalt, nyájas arca és a finomkodó külügyminiszeri nyilatkozatok mögött rejtőzik el. És mialatt azok egymással tárgyalnak, a békét hangsúlyozó táviratok megjelennek, a világot mind nagyobb, komolyabb rémületbe ejtik azok a készülődések, amelyek a „leszámolásra“ való hajlandóságról tesznek bizonyosságot.

Vajon bekövetkezik ez a leszámolás? Az emberek között is roppant sokan vannak, a kik egymást gyűlölik, de azért mégse rohannak késsel, golyóval egymásnak. Igaz, hogy ezt a törvény tiltja, míg az egyes országok nevében folytatott tömeggyilkolásnak nemcsak, hogy akadálya nincs, de azt jogos és szükséges dolognak tartják. Azonban annyi kíméletlenség sincs az emberekben, hogy a haragost, a meggyűlöltet teljesen letörjék, kenyerétől foszszák meg és olyan módon ártsanak neki, a hogy azt a törvények nem akadályozzák meg.

A nemzetek, az országok gyülölködése, hatalmi vetélkedése és ugynevezett tradíciói nem mehetnek annyira, hogy megnyilvánulásuk, kielégülésük — önmagukat kívánja áldozatul. Ma, a mikor a gazdasági erők egész Európában meggyengültek, az alap mindenütt bizonytalanává vált, a háboru azt az országot viseli meg legjobban, a mely belekezd. Erre nemcsak Bulgáriának szomorú diadalai, tragikus hódításai adnak példát. Jellemzi ezt az is, hogy az orosz-osztrák-magyar konfliktus kiélesedett hírére a pétervári börzén következett be a

legnagyobb pánik, amelynek hírére az orosz miniszterelnök sietett megnyugtató jelentéseket közreadni.

És ez ad valamennyi biztatót a sötét kilátások, a tavaszi terminusra kitölt jövődölések ellenében. Ha Oroszország szeretne is háborút viselni, ha Ausztria Magyarországnak a leszámolás érdekében kellene viselnie, ha Románia előtt e pillanatban más ut nem is látszik valószínűnek és ha az okok, amelyek a világhatalmak két szövetségét egymás ellen uszithatják, megvannak is: a háborút mindegyik fél részére nehézzé, kinossá, leirhatatlanul károsra teszi az, hogy a hadviselésnek rettentő költségei mellett a gazdasági felborulások, a tömegpusztulások kiszámíthatatlan következményét hozza magával. Ez pedig olyan kockázat, amelyet nemcsak nemzeti indulatok, nemcsak az alig fékezhető bosszúvágyak nem kívánhatnak, de az se okolhatná meg, hogy e károk esetleg a késői évtizedek alatt megtérüljenek.

Eddig az volt az örökös fegyverkezés alapeszméje: *si vis pacem, para bellum*. Ma mintha a megfordítottját lehetne mondani. Ha az egymással haragban lihegő, egymásra féltékenykedő hatalmak háborút akarnak egymással viselni, akkor csináljanak előbb békét. Békét, hogy az izgalmakat, áldozatokat, veszteségeket kiheverjék az országok, fölcsudjanak, és újra megerősödjenek ahhoz, hogy háborút kezdhessenek. A kannibálok is meghizlalják áldozataikat, mielőtt megeszik. Ha a nagyhatalmak a kisebb hatalmakat el akarják nyelni; várják meg, amíg egy kissé újra föllendülnek, meggyarapodnak. Az ellenfél

A különbség.

Irta: Biró Lajos.

A férfi (fanyarul): ... És énnekem is el kell már utaznom. És ideges is vagyok már. És a munka sem megy jól. És nem is érdemes az egészrel foglalkozni. És ... a legjobb lesz, ha abba hagyjuk az egészet.

Az asszony: Jó, hagyjuk abba az egészet. Nem hiszem ugyan, hogy magának igaza van. Szó sincs róla, hogy a munka ne menne jól; és ma még sokkal inkább érdemes vele foglalkozni, mint egy fél évvel ezelőtt, amikor hozzáfogtunk. De ahogy akarja, ahogy magának tetszik... Én csak egyet kívánok... legyen őszinte és mondja meg, miért akar mindent abbahagyni, miért akar elutazni.

A férfi: El kell utaznom... külföldre... és ideges is vagyok.

Az asszony: Nem kell most sürgősebben elutaznia, mint egy félévvel ezelőtt. Amióta mindennap találkozunk, legalább százszor mondta, hogy nem is ideges már. Hogy ez a rendszeres munka itt a könyvtárban jobb, mintha a tengerparton üdülné. Egy héttel ezelőtt azt mondta, hogy a könyvtár olyan, mint a szanatórium.

A férfi: Igaz, igaz, de azóta...

Az asszony: Igen, nagyon helyes: azóta. Azóta történt valami, ami a maga véleményét megváltoztatta. Ami magát azóta egészen kifor-

gatta magából. Ezt akarom tudni, ezt mondja meg nekem. Mi az, ami azóta történt?

A férfi: Semmi. Igazán semmi. Biztosít hatom...

Az asszony: Ne biztosítson. Ugyis tudom, hogy most nem mond igazat. Elég jó barátok vagyunk ... voltunk arra, hogy őszinteséget követelhessek magától. És ha az a tudományos munka, amelyet egy félév óta együtt végzünk, amelyben az én részemet nem tudom ... mennyire becsüli ...

A férfi: Nagyon sokra becsülöm. Ezt őszintén mondom. — Ezt százszor megmutattam.

Az asszony: Igen, ezt elég sokszor megmutatta. És ezt őszintén mondja. A többit tehát nem mondta őszintén...

A férfi: De igen...

Az asszony: De nem. Nem mondta őszintén. Ha azonban az a tudományos munka, amelyet félév óta együtt végzünk, semmi másra nem ad is jogot, arra jogot ad, hogy egy nyílt és baráti szót követelhessek magától.

A férfi: (hallgat).

Az asszony: Ha hallgat, akkor kezdem megérteni, mit hallgat el.

A férfi: Kérem, higgye el...

Az asszony: Semmit sem hiszek el. Hanem most már csak egyet kérek. Megkímélem magát attól, hogy egy nyilvánvalóan kínos kimagyarázatába belefogjon és csak ezt kérem: feleljen

őszintén arra, amit kérdezek. Ezt meg kell ígérnie. Ezt meg kell tennie. Jó?

A férfi: Jó!

Az asszony: Tehát ... Ugye bár, amikor háromnegyed évvel ezelőtt az egyetemen megismerkedtünk, maga csak annyit tudott rólam, hogy pár hónapos házasság után elváltam, hogy mikor elváltam, akkor visszajöttem az egyetemre és hogy már négy éve élek így ... mint szabad, egészen független asszony ... Ugye, hogy csak ennyit tudott rólam?

A férfi: Igen.

Az asszony: Amikor aztán megbarátkoztunk és amikor belefogtunk a nagy munkába és az egész félév alatt, mely azóta eltelt, maga csak annyit tudott rólam, hogy barátnak nem vagyok rossz, hogy tudom, amit a munkához tudnom kell és végre, hogy ... egyedül élek ... Így van?

A férfi: Így.

Az asszony: Tegnapelőtt azonban megtudott rólam még valamit. Igaz?

A férfi: Nem igaz!

Az asszony: De igaz. Megtudott rólam még valamit. Tegnap délelőtt már kedvetlenül jött a könyvtárba. — Délután azután ... délután ... talán még ... tudakozódott is ...

A férfi (elfordítja a fejét és elpirul).

Az asszony: Igen. Tudakozódott. Azután annak a hatása alatt, amit megtudott, ma jön és

legyöngült voltára egyik se számíthat, mert ebben szinte mind egyformák.

Igaz, hogy eddig mindenben az ellenkezője történt annak, ami természetes okoskodás szerint valószínűnek látszott: de a végső katasztrófákat jelentő fordulatokig talán mégse viszi el a diplomáciát az az inkonzekvencia, amelyet eddigi cselekedeteiben tapasztalt a világ.

Módosítás

a választójogi törvényen.

— Változás a politikában. —

Távirati tudósítás.

Budapest, február 19.

A képviselőház választójogi bizottsága ma délelőtt tíz órakor folytatta tanácskozását Héderváry Károly gróf elnöklésével. Az ülésen megjelent Lukács László miniszterelnök, Némethy Károly és Jakabffy Imre belügyi államtitkár s Vargha Gyula, a statisztikai hivatal igazgatója.

Mindjárt az ülés megnyitása után felszólalt Lukács László miniszterelnök s válaszolt azokra az észrevételekre és indítványokra, melyeket a bizottság tagjai a javaslat nyolc első szakaszával szemben előterjesztettek. A miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány megfontolás alá vette az ajánlott módosításokat s ezekből kirosztotta azokat, amelyeknek tartalma ellenkezett a javaslat alapelveivel. A módosítások között ugyanis több olyan volt, amelynek elfogadása a javaslatban foglalt jogkiterjesztést tulfejelesette volna azon a mértéken, melyet az ország és a fokozatos haladás érdeke megengedhet. A módosításokból a megszüntethetőket a lényeg fölhasználásával beleillesztették a javaslat egyes szakaszaiba.

Ezután Némethy Károly államtitkár ismertette a javaslat nyolc első szakaszának szövegét az elfogadott módosításokkal. E módosítások közt: a 8 és 16 holdas birtok-cenzust elejtették; az adócenzus minimumát két koronában állapították meg; az öt éves állampolgárság helyébe csak az állampolgárságot iktatták, tekintet nélkül a megszerzés idejére; elejtették az egy munkaadónál töltendő két esztendő alkalmaztatást s e helyett az ugyanabban a munkanemben eltöltött három esztendőt tették; a fölzsabadult tanoncok a módosítás értelmében ugyanazon módosítás alá esnek, mint az ipariskolát végzett iparossegédek.

Ezeket a módosításokat Bianár Béla, Rud-

nay Béla, Huszár Károly, Schuller Rezső, Issekutz Győző, Szulyovszky Gusztáv, Mártonffy Márton, Lázár István gróf, Koszáy Miklos, Desbordes Ernő, Antal Géza, Niemesny Mihály, Telegydy József, Vargha Gábor s Németh Károly és Rakovszky Iván felszólalása után a bizottság elfogadta s ezzel elfogadta a törvényjavaslat első tizenkét szakaszát.

Szünet után Némethy Károly előadó ismertette a javaslatnak a választási eljárásra vonatkozó intézkedéseit.

Ezután Lukács László miniszterelnök szólalt föl, kijelentette, hogy a mai vita több olyan ötletet és tervet vetett föl, amelyek megfontolásra érdemesek. Ezekkel az indítványokkal a kormány foglalkozni fog és az alkalmasokat beilleszti a javaslat megfelelő szakaszaiba. Indítványozta azután, hogy a vitát ma szakítsa félbe a bizottság s legközelebbi ülést pénteken délelőtt tartsa meg, amikor a kormány elő fogja terjesztetni azokat a módosításokat, amelyeket elfogadhatónak tart.

A képviselőház munkarendje.

A választójogi bizottság a hét folyamán, de legkésőbb a jövő hét elején befejezi a választójogi törvényjavaslat tárgyalását.

A képviselőházat hétfőre már ülésre hívták össze, ennek a gyűlésnek napirendjére a további teendők megállapítását tűzték ki. Előreláthatóan kedden vagy szerdán megkezdik a Ház érdemleges tanácskozását is. Előbb a tanítók fizetésrendezéséről szóló törvényjavaslatot fogják tárgyalni, aztán kerül a sor a választójogi törvényjavaslatra.

Hogy az ellenzék milyen álláspontra helyezkedik a parlament ülésével szemben, egyelőre bizonytalan. Most már valamennyi ellenzéki képviselő kizárása lejárt, vendőrkordon sem lesz a Ház előtt és az ellenzék szabadon megjelenhetik az ülésen. Valószínű azonban, hogy csak azon a napon mennek be a parlamentbe, amikor a Ház a választójogi javaslat tárgyalását megkezdik és a mikorra a szocialista-párt kihirdetni készül az általános sztrájkot.

Elvégezte a munkáját a közös miniszteri értekezlet.

A közös miniszteri értekezlet, amely vasárnap és hétfőn folyt le s a melyen gazdasági kérdésekről tárgyaltak, teljesen elvégezte munkáját, még pedig úgy, hogy valamennyi tárgyalás alatt lévő kérdésben megegyezés jött létre. Az a hír, hogy a közös miniszteri értekezletet pénteken folytatják, nem felel meg a valóságnak.

bejelenti, hogy el kell utaznia, hogy ideges, hogy a munkát nem érdemes folytatni.

A férfi: De nem...

Az asszony (folytatja mondatát): ... A helyét, hogy őszintén megmondanám: „nem maradok itt... mert ezt hallottam magáról... igaz-e ez?”

A férfi (meglepetve): Talán nem igaz? Azt akarja mondani, hogy nem igaz?

Az asszony (komolyan, egy kis keserőséggel): De igaz. Nem akarom azt mondani, hogy nem igaz. — Hanem most már — ugye bár, — nem tagadja, hogy csakugyan hallott rólam valamit és hogy azért akar itt mindent abbahagyni. Nem tagadja?

A férfi (elszántan): Nem!

Az asszony: Nagyon helyes. Ugyis éreztem. Ugyis láttam. Ugyis tudom. Hanem most már azután teljes őszinteséget! — mi kifogása van ellenem?

A férfi: Nézze... én azt hallottam, hogy magának... hogyan mondjam, hogy meg ne sértsem... van egy barátja...

Az asszony: Egy barátom. Szeretném.

A férfi: Igen. Hát... (vonogatja a vállát; nem tud tovább beszélni.)

Az asszony: Igen. Hát...? Hát aztán? Én független és szabad asszony vagyok, aki senkinek nem tartozik elszámolni arról, mit csinál és hogyan. Én elmondhatom magának, hogy ez az én dolgom... ez az én szerelmem szentebb és tisztább, mint akármilyen házasság, de nem mondom. Hanem azt kérdezem: miért ér-

dekli magát ez az egész dolog? Miért bántja és miért bosszantja magát ez az egész hír? Mi változott meg három nap óta?

A férfi: Semmi. Az igaz.

Az asszony: Hát akkor? Az erkölcs nevében van ellenem kifogása... az együttműködésünk... a barátságunk ellen valamely aggodalma?

A férfi: Ugyan kérem!

Az asszony: Nem. Hiszen ezt tudtam. Ha én anélkül is nem lettem volna elég bátor, maga azt tett volna. A hivatalos erkőccsel maga nem törődik. Az erkölcs tehát nem. De a szerelem sem. Maga soha egy percig sem volt belém szerelmes. Ugye nem?

A férfi: Nem.

Az asszony: Nem; és ez így volt randben. Így volt helyesen. Barátok voltunk. Társak voltunk egy szép, nagy munkában. Maga soha egy percig sem nézett rám vágyakozó szemmel, férfi tekintettel; és ez jó volt így. Különben is... úgy tudom... maga is mondta... ebben a tekintetben... el is volt foglalva...

A férfi: Igen.

Az asszony: Hát akkor mit akar? Miért veszi akkor föl a rossz néven, ha én is élem a magam életét? Mi különbség van kettőnk között? Miért nem tud igazságos lenni? — Miért bont fel egy hasznos barátságot, miért szüntette meg egy derék munkára való szövetséget, amelyre magának is szüksége van?

A férfi (lökkel, járkal, ideges, nem tud válaszolni.)

Az asszony (kissé fájdalmasan): Hát jó. Ahogy

Meghalt Hatvany-Deutsch Sándor báró.

Távirati tudósítás.

Budapest, február 19.

Nagysurányból a közgazdasági élet jelentékeny gyaesát és veszteségét jelenti a táviró: Hatvany-Deutsch Sándor báró tegnap este kevéssel tíz óra előtt hirtelen meghalt. A milyen váratlanul érkezik halálának híre, épen olyan lesújtó hatása lesz nemcsak a magyar közgazdaság közönségére, a mely a báró tevékenységét mindig a tisztelet figyelmével kísérte, hanem a nagyközönségre is, a mely jól ismeri Hatvany báró önzetlen és bőkezű jótékonyát.

A halál körülményeiről és a báró életéről szóló tudósításunk a következő:

Élete és halála.

Hatvany-Deutsch Sándor báró 1852-ben Aradon született. Tizenhat éves korában lépett a gyakorlati kereskedői pályára, melyre budapesti és berlini előkelő bankházaiban készült. 1873-ban beltagja lett a nagyatyja által 1822-ben Aradon alapított Deutsch Ignác és fia cégnek. Önálló tevékenységének első éveiben Európa legtöbb országában nemzetközi vialság a cukortermelést a papjában ingatta meg; Magyarország, noha ipara egyébként alig tett számot, a válságba mégis belesodortatott, amennyiben az akkori legnagyobb magyar cukorgyár: a nagysurányi, 1880 körül fizetési zavarokba került s üzemet kénytelen volt megszüntetni. Hatvany-Deutsch Sándor a szakférfiaknak csaknem egyhangú tanácsa ellenére rábirta a vezetéve alatt álló házat, hogy több más céggel szövetkezve, a válságba jutott vállalatot megszerezze s az üzemet modern irányban tökéletesítse. Az új vezetés mellett a gyár annyira megismosodott, hogy most a legelső üzemet egyidejűleg az országban. A megkezdett uton tovább haladva, felkeresett olyan vidékeket, amelyek mindaddig a cukoriparral kapcsolatos nagy gazdasági előnyök nélkül szűkölödtek s bebizonyította, hogy azok repatermelésre alkalmasak. Így jött létre a hatvani, a sárvári és az oroszai cukorgyár. E négy gyár állandóan körülből negyezer gyári munkást foglalkoztat, sok ezer mezőgazdasági munkás pedig közvetve e gyárak útján keresi kenyérért. Kiváló érdemeket szerzett a cukorkivitel emelése és szervezése körül. Sokoldalú munkáját iparostársai azzal jutalmazták, hogy 1894-ben a Magyar Cukorgyárosok Országos Egyesületének elnökévé választották. E minőségében a kormányának adózási és egyéb szakkérdések körül számos értékes szakvéleményt adott. Az 1896-osi millenáris kiállításán elnöke volt a cukorkiállításnak s azóta több közhazsnu akciónak élén állt. Ételnt tevékenysé-

akarja. Legyen vége az egésznek. — Egy szép és munkás barátságunk... Magát nem lehet meggyőzni...

A férfi (nagyon kinosnak érzi a helyzetet, rája az ajkát és nem tud mit szólni).

(Hosszú, fájdalmas hallgatás).

Az asszony (az energiája megfoghatkozott, meg van bantva, úgy érzi, megalázták, a hangja halk és sirós): Nem akar igazságos lenni. Nem tud igazságos lenni.

A férfi (megsajnálja és mert maga is most jön rá arra, hogy mit érez voltaképpen, rögtön ki is mondja): Nézze... ne haragudjak rá: — Ez így van: — én csakugyan nem szerettem magát soha, én mindig csak barátságban akartam magával élni. De minden férfi őzöje annak az asszonynak, a mivel sokat van együtt. És belénk nevelték annyi mindent... És én is férfi vagyok. És amióta tudom, hogy maga szeret valakit és hogy az egész idő alatt, míg itt együtt voltunk, mindig szerelte... találkoztunk vele... hazament hozzá, hogy most is hazamegy hozzá, amióta ezt meghallottam, rá se tudok nézni magára...

Az asszony (kétségbeesve, megsebezve): De miért? Mi különbség van kettőnk közt? Miért nem éreztem én soha azt, miért nem esőkkentette az én barátságomat az, hogy magának más asszonyokkal van dolga, hogy innen más asszonyokhoz megy és ha id jő, más asszonytól jön? Mi a különbség kettőnk között?

A férfi: Csak az a különbség, csak az a kis különbség van... csak az a rettenetes nagy különbség van, hogy én férfi vagyok és maga asszony.

get fejtett ki Budapest főváros képviselőtestületében, melynek 1882. óta tagja volt, a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségében, amelynek egyik alapítója és alelnöke volt, a budapesti kereskedelmi és iparkamarában, melynek 1886. óta tagja volt és számos hazai emberbaráti és köznevelődési intézmény vezetésében. Évek óta helyet foglalt a Pesti Hazai Első Takarékpénztár igazgatóságában, alelnöke volt továbbá a Hazai Banknak és részt vett több nagyszabású iparvállalat vezetésében. 1903-ban a király a főrendiház élethossziglani tagjává nevezte ki. 1909-ben pedig a magyar bárói rangra emelte.

Hatvany Deutsch Sándor néhány nap óta tartózkodott Nagysurányban, a hol tudvalevőleg nagy cukorgyára van. Tegnap este feleségével és a gyár igazgatóival vacsorázott és a legjobb hangulatban volt. Este tíz órakor elkészült a társaságtól és nyugovóra tért. Alig volt azonban tíz percig szobájában, hirtelen rosszul lett fogta el és feleségét arra kérte, hogy orvost hívasson. Felesége azonnal orvosért küldött, mire azonban az orvos megérkezett, báró Hatvany-Deutsch Sándor már eszméletlen volt és néhány perc múlva kilehelte lelkét. Az orvos már csak a halált konstatálhatta és azt is megállapította, hogy a hirtelen bekövetkezett *halál oka szívzselhűlés*. Felesége, özv. Harnádiné Amberg Tilla ma érkezett Budapestre. Valószínű, hogy a temetés vasárnap délelőtt lesz. Az aradi zsidóhitközség küldöttségileg képviselteti magát a végtisztességen. A céget az elhunyt veje, dr. Hirsch Albert és két fivére, báró Hatvany József és Béla fogja tovább vezetni.

Családi élete.

Amilyen zajos és élénk volt az elhunyt báró társadalmi és közgazdasági tevékenysége, olyan csendes és harmónikus élet jutott neki osztályrészi családjában.

Első felesége az unokanővére volt, aki három gyermekkel ajándékozta meg. A legidősebb Hatvany Lajos báró, az ismert író és esztéta, a második Hatvany Ferenc báró, a jónevű festőművész, a harmadik pedig dr. Hirsch Albertné Hatvany Irén. Az öreg báró első felesége elhunyt tizenöt évvel halt meg. Néhány hónappal ezelőtt Hatvany báró újra megnősült; feleségül vette *Hernádi Mór dr. özvegyét, Amberg Tilit*, akihez régi tisztelet és vonzalom fűzte. Új házassága teljes boldogságot hozott neki. Hatvanadik születésnapját nemrégiben ülte meg, szerető családjában, teljes egészségben és az ünnep melegségét emelte az, hogy a bárót a király a Ferenc József-rend nagykeresztjével tüntette ki. Megható véletlen, hogy a báró épen életének utolsó óráiban adta jelét házassága boldogságának és felesége iránti vonzódásának: *tegnap érkezett Nagysurányba az a százhuszezer frank értékű gyöngygyűrű, amelyet Hatvany báró Párisból rendelt a felesége számára és tegnap át is nyújtotta a bárónak.*

Budapestre ma reggel nyolc órakor érkezett a haláleset híre. A gyászhirot csak a báró irodaszemélyzete vehette tudomásul, családjában nincs Budapestben. Lajos báró Berlinben van, Ferenc báró Kairóban, Hirsch Albertné és József báró, az elhunyt bátyja, Nizzában vannak. Őket távirattal értesítették a gyásrról, az irodaszemélyzet pedig ma délelőtt tizenegy órakor leutazott Nagysurányba. A holttestet ott koporsóba helyezik, hazahozzák Budapestre, a Nádor-utca hetedik számú palotában főravatalozzák és onnan temetik — valószínűleg vasárnap délelőtt — a családi sírhelyre.

A Hatvany-vagyon.

Akik Hatvany báróhoz közel álltak, körülbelül *hatvan millió koronára teszik a vagyont, amelyet hátrahagyott.* Irodájának alkalmazottai tudni vélik, hogy a báró után *végrendelet maradt*, amely igen nagy összegeket juttat jótékony célra. Ez valószínűleg hangzik, mert Hatvany báró teljes életében

igen bőkezű volt, ha jótékonyaságról volt szó. Pár évvel ezelőtt édesanyja (emlékére a budapesti zsidó kórházban külön női osztályt alapított, amelynek céljaira több százezer koronás alapítványt tett. Igen sok alapítványt tett azonkívül a tüdőbetegek szanatóriumában. A végrendeletre vonatkozóan azonban másoknak az az értesülésük, hogy Hatvany bárónak *nincs végrendelete*. Mindössze *feleségéről gondoskodott még életében*. A vagyontól leköltött a nevére három millió koronát, azonkívül gazdag évráradékot biztosított neki, amelynek felét az özvegy akkor is élvezni fogja, ha újra férjhez megy.

Hatvany báró és Arad.

Hatvany Deutsch Sándor egészen fiatalon került el Aradról. Négy középiskolát Aradon végzett el, azután Budapesten a kereskedelmi akadémiába iratták be szülei és az 1865—68. években elvégezte az akadémiai tanulmányait. Itt több aradi fiatalember volt osztálytársa, akik ma jelentékeny szereplői az aradi előkelő társaságoknak. Osztálytársa volt Lánzy Leó, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank elnöke is. Habár Aradról egészen fiatalon elkerült, nem felelte el, hogy családjában itt rakta le a vagyonszerzés alapját. Aradi jótékony egyesületek soha se fordulhattak hozzá hiába. Az aradi zsidó árvaház megalapításában is nagy része van Hatvany-Deutsch Sándornak, aki néhány évvel ezelőtt a zsidóárvaház ünnepélyén részt is vett. Tudvalevő, hogy két hónappal ezelőtt megnősült; feleségül vette egy budapesti tanár harminc éves özvegyét. Az esküvőhöz szükséges volt a születési bizonyítvány is, amelyet természetesen az aradi zsidóhitközségtől szerzett be. *Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi* akkor nem tudta: milyen célra kell a születési bizonyítvány és okmánybélyeget is ragasztott rá, amelyet persze Hatvany-Deutsch fizetett meg. Amikor később a főrabbi megtudta, hogy esküvő alkalmából volt szükség a születési bizonyítványra, esküszülő levelet írt a bárónak. Hatvany Deutsch Sándor kedélyesen válaszolt: *Sohse aggódjon főtisztelendő uram, hála istennek elbirom a bélyegköltségeket.*

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi I-ső „Nagy Bercsényi Miklós” jótékony célú asztaltársaság 1918. évi március hó 9-én este 8 órakor az Abent féle Tökölly Imre-utca 12. sz. a. helyiségében az új vezetőség tiszteletére és a pénztára gyarapítására ösmerkedési estélyt tart, amelyre az asztaltársaság tisztelt tagjai meghívja a rendezőség. Egy teríték ára 1 kor. 50 fillér. A szórakozásról a vezetőség gondoskodik.

(*) Az aradi turista egyesület 22-én szombaton este 6 órakor a Központi szálló disztermében XVII. ik (rendes) közgyűlést tartja, melyre az egyesületi tagokat és turisztika iránt érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja és mennél nagyobb számban való megjelenésre kéri az elnökség. A közgyűlést társasvacsora követi, melyen való részvétel az egyesületi helyiségben (Köznevelődési palota) minden nap d. u. 5—7 óra között előjegyezhető. Baracházi Capdebo Géza tábornok, felsőalmási Fábry Sándor dr. az Acev. vezérigazgatója, egyesületi díszelőnök. Schill József Aradmegye főjegyzője, egyesületi elnök. Darányi János tb. főszolgabíró, egyesületi főtitkár.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— — — — — 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— — 151
Nyomda	— — — — — 151

Fogházra ítelt aradi uriaszony.

(Nyomorékká verte a cselédjét.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 19.

Szinte hihetetlennek látszó eseményről számolt be az Aradi Közlöny a múlt év március 30-iki számában. Megirtuk, hogy *Fehér Sándor Máv. tisztviselő felesége*, született *Szeberényi Ilona, Csöregi Róza* nevű cselédleányát úgy összevissza verte, hogy a szerencsétlen teremtést eszméletlenül szállították a megyei kórházba, ahol sokáig élet és halál közt fektött. Kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy asszonya, aki öt Kiszállásról hozta magával, állandóan ütötte-verte.

Az aradi királyi ügyészség súlyos testi sértés büntetése miatt emelt vádat az embertelen asszony ellen, akit a törvényszék vád alá is helyezett. Az ügyben ma tartotta a törvényszék a főtárgyalást.

Először a vádlottat, Fehér Sándornét hallgatták ki. Az uriaszony a vád minden pontját tagadta, azt állította, hogy sohasem bántalmazta cselédjét, annak olyan jó helye volt nála, amilyent nem is kaphatott volna.

— Különben — mondotta — hogy ha tényleg olyan brutálisan bántalmaztam volna, akkor nem maradt volna nálam fél évig, hanem sokkal előbb megszökött volna!

Tagadta azt is, hogy március huszonkilencedikén úgy összeverte a cselédjét, hogy az véresen, betört fejjel szaladt ki a Ferenc térre, ahol eszméletlenül esett össze.

— *Boszorból jelentett fel a leány* — mondotta — de hogy mi oka volt a cselédnek a bosszura, azzal adós maradt.

Tagadásával szemben a szerencsétlen cselédleány, Csöregi Róza a következőket mondotta el:

— Hogy a nagysága engem folyton ütött és vert, azt a házban mindenki tudta. Ha a legcsekélyebb dolgot nem a kedvére tettem, akkor mindjárt pofozott, seprűnyéllel verte a fejemet és a vaslapátot vágta hozzám. A házbeliak, akik tudtak a dologról, folyton bistáltak, hogy mondjak fel, de én nem mertem, mert attól félttem, hogy a felmondási idő alatt agyonver az asszony. Megakartam szökni, de hogy ha az asszony odahaza volt, akkor minden lépésemre vigyáztam, hogy ha pedig elmentek hazulról, akkor rám zárták a lakást, úgy, hogy nem tudtam kijutni. Március 29-én eltörtém valami edényt, akkor nekem jött a nagysága, a hajamat kezdte cibálni, pofozott, aztán a nyujtóját kapta fel és azzal vert. A vaslapáttal is ütötte a fejemet, úgy, hogy azt hittem végem van. Nagy nehezen kiszabadítottam magamat és a Ferenc téri illemhelyhez szaladtam, amely Fehérék lakásával szemben áll. Ott kértem az asszonyt, hogy eressen be és zárja rám az ajtót, mert az asszonyom utánam jön. Onnan szállítottak azután a kórházba.

A házbeliak, *Tömör János* háztulajdonos, *Bossidár Konstantin* házmester, *Fehérék szomszédja Orosz István, Balog Kati és Popa Mariska* cselédleányok megerősítették ezt a vallomást és elmondották, hogy Fehérék házából majdnem mindennap kihallatszott a szerencsétlen cselédleány jajveszékélése és az ütések zaja.

Még kompromittálabb volt a vádlottra nézve az a látélet, amelyet a cselédleány sérüléseiről *Zimmermanns Károly dr.*, az aradmegyei kórház igazgató főorvosa vett fel. A látélet szerint a cselédleány testén nem volt tenyérszerű hely, amelyen ne lett volna zúzódás, vagy ütések nyoma. A koponyájában volt szakítva és recsegő hangot adott a seb. A bal vállának lapockája el volt törve, jobb keze és karja összevissza szava, úgy, hogy

a belső gennyedés eltávolítása miatt huszonöt centiméternyi hosszúságban fel kellett vágni. A leány három—négy napig élet halál közt lebegett, s ezután még három hétig betegeskedett.

Austerweil László dr. és Posgay István dr. törvényszéki orvosszakértők megvizsgálva a leányt, konstatálták, hogy a zuzódások következtében jobb kezének három ujja összezsugorodott, azokat sohasem használhatja többé, s így munkaképessége husz százalékkal csökkent.

A bíróság a tanuvallomások s a törvényszéki orvosszakértők véleménye alapján bűnösnek mondta ki Fehérnét a büntetőtörvénykönyv 301. §-ába ütköző súlyos testisértés bűntettében s ezért két hónapi fogházra ítélték, továbbá kötelezték, hogy a cselédléánynak 500 korona kártérítési összegét fizessen. Az ítélet ellen Moróczy Dénes kir. ügyész súlyosbításért, a védő pedig felmentésért felelkezett.

A primadonna elrabolt ékszerei.

— Eredménytelen nyomozás. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 19

Ma este hat óra tájban az a hír terjedt el Aradon, hogy Diósy Nuszi ékszereit megtalálták. Sőt szemtanu is akadt, aki látta.

— Most jövök a nyári színházról — mondotta egyik munkatársunknak az utcán egy szálahihető ur — detektívek megtalálták egy bokor mögött a primadonna ellopott ékszereit. Nuszi már tudja is és magánkívül van örömeiben.

A rendőrség telefonján azonban a számtalan kérdésközlőnek azt a szomorú választ adták: *sajnos egy szó sem igaz az egészről, annyit tudunk, mint tegnap este tudunk.* Az aradi színház népszerű művésznőjének öröme, ha ugyan elhitte a jóakaratu és hevűt agyu hírvivőjének ez örvendetes meséjét, korai, nagyon is korai volt. Az ékszerek hollétéről sem a rendőrség, sem a primadonna nem tud semmit. Sőt még a tolvaj nyomát sem közelíthette meg jobban a nyomozó hatóság mint, amennyire már az Aradi Közlöny olvasói lapunk ma reggeli híradásából tudják.

Az otthonos tolvaj.

A maga egyszerűségében is rendkívül rejtélyes lopás tettése kézrekerítésének munkája, s bűntett felfedezése pillanatától folyik szakadatlanul és pihenés nélkül. Greén Nándor főkapitány vezeti a nyomozást és az egész detektív testület részt vesz abban. Természetesen a rendőrség kutatása nem egy irányban halad kizárólag, hanem igen széles körre terjed ki, mert az eddig összegyűjtött adatok alapján annyi feltételről megállapítható, hogy a tettes, aki a lopást egyedül hajtotta végre, bűntársal vagy bűntársakkal szövetkezett, hogy a vagyont érő ékszereket értékesítse. Ennek a feltetésnek az az alapja, hogy a többszörös helyszíni szemle alkalmával nyert pozitív adatok mellett szólanak még most is, hogy a szenzációs lopást csak a helyi viszonyokkal teljesen ismerős, a primadonna szokásait régóta figyelő egyén követhette el. Ez volt Greén főkapitány első impressziója, mely most már meggyőződésé élelődött az által, hogy a mai nap folyamán megtörtént kutatások is azt a már ismert tényt támasztották alá, hogy a tettes kulcs segítségével nyitotta ki a kincseket rejtő szekrényt, tehát tisztában kellett lennie azzal, hogy Diósy eme buzdorabjának zárja nagyon gyenge, minden legkisebb erőfeszítésnek enged. Professzionatus betörő szerszámok nélkül nem dolgozik, mert nála nemcsak a lopott tárgy, de az idő is igazán drága pénz. Álkulcsal egy pillanat alatt kinyit egy sablonos závarzatu szekrényt, míg ennélkül esélyeg hosszabb időre lehet szüksége, sőt attól kell tartania, hogy zajt csap és elárulja

magát. Ha tehát a tettes szerszámok nélkül logett a munkához, azért tette, mert tudta bizonyosan, hogy az a szekrény kézi erőre is egy kétfőre enged. Hogy pedig szerszámja nem volt, bizonyítja, hogy a szekrényen ennek nyoma sincs.

De az is igen valószínűvé teszi, hogy csak ismerős és pedig minden körülménnyel ismerős ember az ékszer tolvaj, hogy az újabb helyszíni szemle alkalmával, de az elmúlt éjjel Greén főkapitány szemlélén megállapított, hogy a betörő csak a lakásnak a folyosóra nyíló *konyhaajtaján* át jutott a szobába. A lépcsőházba nyíló előszoba ajtót nyitva találta tegnap este Grumáz László dr., aki a rendőrség részéről elsőnek jelent meg a bűntény színhelyén, de ennek az ajtónak a kulcsa belülről volt a zárba téve. Erre tehát be nem mehetett, hanem a *lopás elkövetése után távozhatott a tettes.* A lakásba csak a konyhán át léphetett be a tolvaj és ez is egyik igen fontos követelt bizonyítéka annak, hogy mint mondottuk, csak a primadonna lakásán történő dolgokat ismerő egyén lehetett. A professzionatus lakásfosztogató nem megy a konyhán át, mert soha sem tudhatja, vajon nincs-e otthon cseléd, vagy más valami kiszolgáló személy. Aki tehát bátran átlépte a konyha küszöbét, az biztonságban érezte magát. Az előszoba ajtaját a belülről talált kulccsal felnyitotta, hogy minden eshető ségre készülő legyen, ha megzavarják két kijárat áll nyitva előtte.

Az éjszaka folyamán Greén főkapitány is, de az előtte ott járt nyomozók is átkutatnak minden zugot, a padlót, a szőnyeget alaposan megvizsgálták, mert lábnyomot kerestek és kerestek gyufa szálát. Ezzel tal sem találtak semmit. Már pedig nem valószínű, hogy az a betörő, aki nem ismerős a lakásban arra számítson, hogy villanyvilágítás mellett dolgozhassék. E őször is félnie kell, hogy elárulja a világítás, mert számolnia kell azzal, hogy a háznester figyel a lakást, pláne, ha tudja, hogy a művésznő csak éjjel tizenegy órakor érkezik haza, másodszor pedig nagyon nehéz a villanyos lámpa felgyújtóját megtalálni, aminthogy a primadonna hálószobájának lámpását meggyújtó csavar egy függöny mögött van. Ezt egy idegenből jött és a helyzetet nem ismerő lakásnyitó nem is sejtethi.

A gyanus szobainas.

A rendőrség nyomozása tehát ma ott folytatódott, ahol azt Greén főkapitány reggel három órakor felbeszakitotta és főképp arra irányult, hogy az előzetes letartóztatásban lévő Gajdos Pál szobainas ellen terhelő bizonyítékokat szerezzen be, mert a rendkívül raffinált fiu ma is álhatalosan megmaradt tagadása mellett és *este nyolc óráig nem is sikerült őt beismerő vallomásra bírni.*

Mint megírtuk, a főkapitány még az éjjel fél háromkor, miután a primadonna lakásán tartott helyszíni szemléről visszatért hivatalába, maga elé állította a fiut. Ez mindet izében remegve állott meg, de csakhamar visszanyerte hidegvérét és a főkapitány kérdésére hazug válaszokat igyekezett adni. Greén nagyszerű memoriáján azonban megtört a ha udozás és Gajdos kénytelen volt beismereni, hogy het hónappal ezelőtt két társával egyetemben már eljárás alatt volt. Könyveket lopott a parkban diákoktól. A leleplezés után következtetett egy kitűnően végigjárt színjáték. A fiu az örület simulálta, majd pedig epilepsziás rohamokat előlülő tüneteket produkált. Megmerítette a karjait, aztán a haját tépte, leszaggatta magáról a felső és alsó ruháját, végigvágódott a padlón, keservesen sirt és folyton a szíve tájéka felé kapkodott.

Abban a pillanatban, hogy a főkapitány távozott a városházáról minden roham megszűnt és a vele maradt detektíveknek értelmes, higgadt és jól atgondolt válaszokat adott.

Hajnali szürkületkor folytatták Grumáz dr. és a detektívek az éjszaka kapott igen fontos nyomon a kutatást. Megírtuk, hogy egy rendőrjárat, mely tegnap este pont nyolc órakor indult el Juhász János tizedes vezetésével a városházáról és a Köruton át a Simonyi utcába tartott, hogy a Háltérre menjen, egy negyed kilenc óra tájban találkozott Gajdossal a Simonyi utcában a Juhász-féle lakatos műhely előtt. A tizedest még az éjjel kihallgatta a főkapitány és azt tudta meg tőle, hogy a fiu a Szabadság tér felől lelkendezve futott a Körut felé és vele majdnem össze is ütközött.

— Felismeri teljes biztonsággal a fiut? — kérdezte a főkapitány a tizedestől, — vigyázzon a felelettel, mert amit mond, az dőn ő sulya lesz.

— *Határozottan felismertem* — felelt Juhász — ismerem őt régóta a színházból, tudom, hogy Diósy Nuszi inasa.

Mint hogy a fiu konokul azt állította, hogy ő a színházból direkt a lakásba ment, ott nyolc órára befutott és onnan nyomban a színházba tért vissza és tagadta, hogy az említett időben a Simonyi utcában lett volna, a főkapitány azt az utasítást adta, hogy ezt a fontos körülményt a detektívek még a hajnal folyamán állapítsák meg. Mint hogy a rendőrökön kívül más tanut nem lehetett szerezni, aki látta volna Gajdot a Simonyi-utcába, a rendőrség kísérletet tett arra, hogy *betanított kutyájával állapítsa meg a fiu útját.*

A rendőr kutya.

A nemrég Aradra jött *Órzo és Biztonsági* vállalat vezetőjének, *Hidvégi* Matyasnak van rendőrkutyája és azt kölcsön kérte a rendőrség. Reggel öt órakor, tehát mielőtt még sok ember fordult volna meg a többször említett útvonalon, Grumáz dr. és a detektívek kimentek a primadonna lakására és magukkal vitték a lopással gyanúsított Gajdot is. A rendőrkutyát beeresztették a lakásba aztán megszagolták vele a lépcsőházban varakozó Gajdot. *A kutya abszolút nem reagált a szagra.* Szimatolt, végigszaglászta az udvart a fal mentén, nekifutott a kapunak, de azután megállott. Ez érthetetlen volt a kutya gazdája előtt, mert az bizonyos, hogy a fiu a kapu at tavozott a Szabadság-térre, tehát valahol bajnak kell lenni. Keresték, kutatták míg végre megtalálták annak az okát, hogy miért veszi el a kutya a szimatot. Kútunt, hogy Gajdos cipőt váltott az est folyamán és nem az a lábbeli volt rajta, melyet akkor viselt, mikor a lakásban volt. Abban a pillanatban, hogy a csere megtörtént, a kutya újra szimathoz jutott és nyilsebesen vágatott a *Simonyi utcába* és egész a Juhász féle lakatos műhelyig egyhuzamban futott, itt azonban megtorpant, mert elvesztette a szimatot. Többször megkísérelték a detektívek ezt a procedurát, sőt a délelőtti folyamán is próbára tették a kutyát, de az a lakatos műhelynél tovább nem jutott. Nyolc izben tette meg ugyanazt az utat. A kutya szimatja kitűnő, de a dresszurája még nem teljes. Annyi haszna volt ennek a nyomozásnak, hogy megerősítette azt, amit a rendőrjárat is állított. Mint hogy azonban az a gyanu, hogy a tolvaj vagy a nyári színház körüli, vagy a parkban rejtette el az ékszereket és ennek a helynek a megtalálása lenne a fontos, a kutya pedig erre nem alkalmas, abba is hagyták a további kísérletezést.

Reggel hét órakor tértek vissza a nyomozók a városházára és ekkor Gajdot levitték a rendőrfogda egyik cellájába, ahol csakhamar el is aludt.

Diósy a rendőrségen.

Kilenc órára idézte meg a főkapitány a kifosztott primadonnát, aki ekkorra pontosan meg is jelent, hogy jegyzőkönyvbe mondja panaszát és feljelentést tegyen hűtlen inasa ellen, minthogy

bizalmi lopásról lévén szó, csak megánvára üldözhető a büncselekmény.

A művésznő, akin a tegnapi éjszaka izgalmai látható erős nyomokat hagytak, a főkapitány biztatására nyugodtabb lett és jegyzőkönyvbe mondotta mindazt, amit a lopás külső körülményeiről tudhatott és amit különben, mint azt megírtuk, tegnap este a lakásán Grumáz dr.-nak is elmondott. Határozottan meggyanúsította most már Gajdos Pál inását a lopással, vádat emelt ellene és kérte megbüntetését.

A primadonna kérésére megjelent a főkapitánynál Geller Izidor aradi ékszerész is, akinél az ellopott ékszerek közül a briliáns függők alsó követ, a brost és az egyik karcsattot vásárolta a művésznő, és az ékszerekről lehető pontos leírást adott, emlékezet után természetesen, minthogy azokat csak látásból ismerte, mert nagyobb részük nem az ő üzletéből valók. Az ékszerész megállapítása után Diósi Nusi *negyvenháromezer korona kárt vallott be.*

A jegyzőkönyv aláírása után távozott a rendőrségről. Kora reggel intézkedett a főkapitány, hogy a nagyobb vidéki városok rendőrségei távirati úton értesüljenek a lopásról és egyttal jelezte a táviratban, hogy az ékszerek pontos leírását tartalmazó körözüst is küld. Kétszáz rendőrségnek, esendőrségnek, valamint Budapest, Bécs, Berlin, Hamburg és több ausztriai város rendőrségeinek küldték meg a mai nap folyamán a körözüst, melyhez az egyes ékszerek rajzát, felünető mellékletet is csatolták. Azt említeni sem kell, hogy Aradon minden ékszerész és zálogos kapott pontos leírást az ellopott tárgyáról.

A körözés.

Az országos körözés szövege a következő:

Folyó 1913 évi február hó 18-án este 8 és háromnegyed 10 óra közötti időben Diósi Arna (Nusi) színésznő Arad Szabadsg. tér 5. szám I. em. alatti lakását ismeretlen tettes alkulccsal felnyitotta és a lakásba behatolt, ott nyílt helyen lévő nagyobb értékű ezüsttárgyakat érintetlenül hagyva, a beárat fémneműs szekrény felszerítése után, onnan egy kemény papír dobozból a következő leírású és a csatolt rajz szerinti ékszereket lopta el: I. Egy pár briliáns fülbevaló 2—2 nagy és 2—2 kis briliánsal; a fülbevaló anyaga arany, a briliánsok platina foglalásban vannak. A középső briliánsok párja 8 carat, a nagy briliánsok párja 12 carat súlyú. A fülbevaló értéke 2000 korona. Az ékszer egy ovális szürke tokban volt „Geller I. ékszerész Arad” felirással. Egy közep vékony sima arany női gyűrű, fent egy 5 vagy 6 caratos briliánsal, amely platina foglalásban van, értéke 6000 korona. Egy női arany mellő, az arany száron végig rubint és gyémánt kövecskék vannak sűrűn egymás mellé foglalva; a tü egyik végén hasonlóan ékített arany ptykó, s melyben bent platina foglalásban egy ritka szép fényű 2 és fél caratos briliáns van, értéke 4000 korona. A tü egy hosszukás fehér tokban volt „Geller I. ékszerész Arad” felirással. Egy női mellő, középen ovális alakú safir követ, amely körül kisebb briliánsokkal van ékítve és kétoldalt is egy kisebb briliánsok; a briliánsok platina foglalásban; értéke 700 korona. Egy négyszögletes lapokból álló, arabszal összekapcsolt női arany karcsatt; minden lap közepén egy egy briliáns, körül gyémánt és rubint kö diszítéssel; értéke 3500 korona. A karcsatt egy hosszús piros tokban volt Laczkó, budapesti ékszerész cég nevével. Egy női arany karcsatt, hosszús lemezekből, felül a csuklóban 5 párosan elhelyezett platina foglalatu briliáns követ; értéke 1000 korona. Egy sima női arany gyűrű, fent három borsó negyvesü igaz gyönggyel, melyek közül egy rózsaszínű, egy szürke egy pedig fehér színben játszik, ritka szép gyűrű, értéke 3000 korona. Egy az előzőhöz teljesen hasonló alakú női platina gyűrű, fent 3 briliáns követ, értéke 2000 korona. Egy vékony női arany gyűrű, fent egyforma borsó negyvesü kiképzésben, egy aréthist, melybe egy kis briliáns van inkrustálva és egy kisebb briliáns, mely rubint és gyémánt körözetbe van foglalva, értéke 350 korona. A II. alatti gyűrű, a IV. alatti tü, a VI. alatti karcsatt, valamint a VII., VIII. és IX. alatti gyűrűk egy szürke színű nagyobb ékszertokban együtt voltak elhelyezve. Ezen ékszereken kívül tettes egy használt és kissé fakult világos szürke, hosszús téglalakú és 25—30 korona beszerzési áru, bent tükörel állított

bördrikölt, melynek fogója oldalt van és amelyben 100 és 20 koronás papírpénzben mintegy 500 korona volt, szintén ellopott. Miután tettes az ékszereket és pénzt magához vette, a lakásban felgyújtott villanylámpák égvéghagyása mellett a lépcsőházba nyíló ajtót a belőlről benne volt kulccsal felnyitva, ezen át elmenekült. Megkeresem a tárbatóságokat, hogy az eddig ismeretlen tettes, valamint az ellopott ékszerek után hatóságuk területén a nyomozást minden irányban bevezetni és eredmény esetén hivatalomat táviratiilag értesíteni sziveskedjenek. Greén, főkapitány.

Kihallgatások.

A detektívek reggel testületileg jelentek meg a főkapitány parancsára előtte, hogy a további nyomozásra vonatkozó utasításokat átvegyék. Még tartott a detektívek riportja, amikor jelentették, hogy egy fiatal ember akar sürögősen beszélni Greénnel, mert a tettesre vonatkozó értékes adatok birtokában van.

Ez Müller Adolf kereskedősegéd volt, a ki a következőket mondotta jegyzőkönyvbe.

— Én az aradi színháznál statisztálni szoktam. Így volt ez tegnap este is, az Éva előadásán. Az első felvonás után a színház hátulso bejáróján át távoztam és cigarettát vásároltam a Rottstein Mór üzletében, ahonnan kijövet láttam, hogy Gajdos Pál Diósi Nusi lakására ment. Viszszatértem a színház bejárójához és egy negyed óra mulva azt láttam, hogy Gajdos a *Petőfi-utcaból jutva közeledik a színházhoz.*

A vallomás megerősíti azt a gyanút, hogy a fiu a Simonyi-utcán és a köruton át tért a Petőfi-utcaiba, tehát nem igaz, hogy a primadonna lakásáról direkte a színházhoz jött.

A délelőt folyamán a detektívek megjelentek Diósi lakásán és nappali világosságnál szemügyre véve a feltört szekrényt, igen fontos nyomokra akadtak. A zár körül levő rézlapon, valamint a hármass ajtó balszárnyának felső részén *ujjlenyomatokat vettek észre.* Lefényképezték, majd visszatérve a városházára, átvitték Gajdosot a királyi ügyészségre, ahol daktiloszkopiai felvételeket készítettek mindkét kezéről. Az ujjlenyomatok is igen valószínű adatokkal erősítik azt a gyanút, hogy a fiu a tettes, mert a balkéz mulatouján levő vágás helye ugy a szekrényről, mint a kézről készült fényképen tisztán látható. A fiu mikor a beárat szekrényt feszíteni akarta, ellentállt a zár és ezért térdét neki támasztva az ajtó alsó részének, baltenyerével a balszárny felső részén fejtett ki nyomást, míg jobbkezével a középső szárny rétfogóját huzta kifelé mindaddig, míg a pánt elgörbült és az ajtó engedve a feszítésnek, kivált. A fényképeket felküldték a budapesti rendőrség daktiloszkopiai osztályára, ahol Gábor dr. rendőrtanácsos mond majd róluk véleményét.

A tettes vallomása.

Délután újabb helyszíni szemle volt és a gyanusított fiut ott szembesítették a házbeliekkel, akik egyértelműen azt vallották, hogy este hét órától háromnegyed tízig mást nem láttak a lakásban, mint őt. Gajdos a hozzá intézett kérdésekre csak cinikus válaszokat adott. A szimulálást abbahagyta, nyugodt magaviseletet tanúsított, de a tagadással nem hagyott alább.

Este hat órákor ismét maga elé állította Greén a konok fiut és lelkére igyekezett hatni.

— *Arva gyermek vagy* — mondotta neki — senkid sincs, aki gondoskodnék rólad, azért gondold meg, hogy a sorsodon csak rontasz állhatatos tagadásoddal, míg ha beismered, hogy te vitted el az ékszert és látják a sorsod intézői, hogy megadba szállsz és meghánsz a büncdet, enyhébben bánának veled, sőt a segítségodre lesznek.

Nem használt a szép szó. Egy óra hosszat forlalkozott a főkapitány a tagadásában bizó gyanusítottal, aki csak azt a stereotip választ adta: *nem én tettem, nem tudok mondani semmit.*

A detektívek nyomoznak tovább, hogy a már eddig megszerzett pozitív bizonyítékok mellé újabb tényeket gyűjtsenek össze Gajdos bűnségére, mert a főkapitány véleménye szerint, ha ezeket a közvetett bizonyítékokat eléje tárja, akkor megtörik a cinikus suhanc ellentállása és megtörvé vallani fog.

Félnyolc órákor levezették a primadonna tolvaját a cellájába.

Orosz készülődés.

— Ausztria-Magyarország—Románia és Bulgária vizsgálja. —

Távirati tudósítás.

Pétervár, február 19.

Pétervár: Rennenkamp generális, a vilnai katonai kerület parancsnoka, ma ideérkezett. Rennenkamp arra van kizemelve, hogy *szükség esetén a déli hadtest vezetését vegye át.* Rigorovics tengerészeti parancsnok ma audiencián jelent meg a cárnál s az audencia után Sebastopolba utazott.

Bécsből jelentik: Az itteni orosz konzulátuson kijelentették, hogy az a hír, mely szerint Oroszország megkezdte volna a leszerelést, nem felel meg a valóságnak.

A Vossische Zeitungnak jelentik Londonból, hogy az osztrák-magyar monarchia és Oroszország között a következő kérdésekben vannak még ellentétek: Oroszország hajlandó beleegyezni abba, hogy Szkutari Albániához csatoltassék, de csak akkor, ha az egyesült szerb montenegrói csapatok fegyverrel nem tudják meghódítani. Viszont az osztrák-magyar monarchia nem gördít akadályokat Albánia határainak megjelölése elé, ami azt jelenti, hogy Dibra és Diskova városokat Szerbia kapja. A monarchia nem ellenzi továbbá, hogy Ipek és Prizrend Ó-Szerbiához csatoltassék. Ha pedig az egyesült csapatok Szkutarit fegyverrel nem tudják meghódítani, ez esetben a monarchia ragaszkodik ahhoz, hogy Ipeket és Prizrendet Albániához csatolják.

Bécs: Három nap előtt az angol követek Sir Edward Grey utasítására Bukarestben és Szófiában azt tanácsolták, hogy *a két ország között mindenekelőtt a békes meggyezés létrehozatalának érdekében.* Ha pedig közvetlen tárgyalások útján ez nem sikerülne, akkor kérjék fel a nagyhatalmakat közvetítésre. A bolgár kormány ennek hatása alatt táviratot intézett diplomáciai képviselőihez azzal az utasítással, hogy azoknál a kormányoknál, amelyeknél akreditálva vannak, tapogatózzanak abban az irányban, hogy az illető hatalmak vállalkozzanak-e a béketárgyalások közvetítésére.

Páris: Bulgária és Románia elvben hajlandók elfogadni a nagyhatalmak közvetítését s a mostani tárgyalások arról folynak, hogy mi lenne a módja ennek a közvetítésnek. Még az sincs tisztázva, hogy csak egy nagyhatalom, vagy pedig valamennyien tegyék meg a közvetítő lépéseket.

Bécsből jelentik: A Königin Maria Theresia és Kaiserin Elisabeth nevű hajók Smirnába mentek. A Kaiserin Elisabeth Konstantinápolyba megy, a Königin Maria Theresia pedig a monarchia érdekeinek képviselésében az Aegei tengeren fog cirkálni.

London, február 19: A cár válaszevelelének tartalmáról Pétervárról terjesztett kombinációknak Bécsből történt visszautasítása negy mértékben hozzájárult a szovbat óta itt elterjedt aggodalmak szétoszatásához. A helyzet nehézségeit most sem ismerik ugyan félre, de nem merült föl újabb tény, amely a helyzetet még nehezebbé tenné.

London, február 19. A bukaresti és pétervári Reuter-jelentéseket kiegészítik a lapok magánjelentései, amelyekből kitűnik, hogy Szóciában és Bukarestben több kabinet tett javaslatot és följajánlotta jó szolgálatát a differenciák elintézése végett. Elsősorban Oroszországot, Franciaországot és Olaszországot emlegetik, mint azokat a hatalmakat, amelyek közvetítésüket följajánlották és hírszerint Anglia is részt vesz ebben a fáradozásban. A londoni külügyi hivatal abban a nézetben van, hogy a Bulgária által följajánlott vonal a nagyhatalmak közvetítésével létesítendő kompromisszumnak alapjául szolgálhatna. Legalább a Daily Telegraph azt az információt közli, hogy a Sziliztriától délre lévő Medzsidje Tabia erőd és egy pont a Fekete tengeren Várna és Maglia között mint az új határ végpontjai javaslatba volnának hozhatók. Románia ebben az esetben abba a helyzetbe jutna, hogy *Mangáliát hadikikötővé alakíthatná át.*

A bánatos Nusi.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 19.

— Egész életemben hiába dolgoztam — mondta tegnap éjszaka Diósy Nusi a lakásában megjelent rendőrtisztnek, aki legnagyobb szjnlátára kénytelen volt a szerencsétlen primadonnát éjjeli nyugalomában megzavarni.

A művész tegnap sírógörcsöket kapott, mert azt a nagy vegyont, amely nélkül a primadonnák olyanok, mint a koronátlan királyok, — nyomtalanul eltűntették a raffinált tolvajok. Teljesen érthető tehát a közönségnek az a nagyfokú érdeklődése, amelylyel a ritka érdekességű bűnügy iránt viselkedtek. Vajjon csak ugyan úgy megtört-e a csapás az aradi színház örök-vig primadonnáját, akinek arcát a publikum nem is tudja elképzelni mosoly nélkül?

Hogyan viseli el a szerencsétlenséget Diósy, hogyan fogadja a nyomozás eredményének (vagy eredménytelenségének?) egyes új híreit? Ezek a kérdések vonzották ma a közönséget nemcsak a színházba, hanem — a primadonna lakásába is.

Ma délelőtt ugyanis — a száz éves frázis szerint — egymásnak adták a kilinoset a művész lakásán az érdeklődők. Teljesen idegenek is fölmentek Diósyhoz és vizsgálati próbálták Mohácsossal és a bőrszével.

— Könnyű maguknak azt mondani — szolt — hogy több is veszett Mohácsnál, meg a bőrszén, mert maguknak még valószínűleg nem lopták el az ékszereiket. Na, de annyit mondhatok, hogy többet tölem se fognak ékszert lopni. Ha meg is találja a rendőség, én azonnal eladok minden darabot. A hamisítványok a színpadon még jobban ragyognak mint az eredetiek és legalább akkor nem kell attól tartanom, hogy egyszer megölhetnek a drága ékszerekért. Különben is eladom minden butoromat, itthagynom ezt a szerencsétlen lakást.

Azután az önvád marcangoló érzésével szinte könyözve mondta:

— Az a legborzasztóbb, hogy az ékszereimet nem biztosítottam be. A lakásomat ugyan ötven ezer koronára biztosítottam betörés és tűz ellen, de ebben nincsenek benne az ékszereim. Ugy gondolkodtam, hogy nem érdemes a lakással együtt bebiztosítani az ékszereimet, mert hiszen én azokat Hódmezővásárhelyre, vagy nyáron fürdőre is elviszem, s ott is ellopják. Azt terveztem, hogy az ékszereimet külön fogom bebiztosítani. De addig halasztgattam, amíg aztán megtörtént a szerencsétlenség.

Délben Nusi megjelent a korszón a társalkodónéjével, ösvegy Frankl dr.-néval. Természetesen nagy érdeklődéssel figyelték az arcát, amely komor volt és bánattal teljes kifejezésült rajta.

Este a *Tatárjárás*-ban lépett föl Nusi, mint *Mogyorósy Önkéntes*. Ebben a szerepben nincs szükség ékszerekre, diadémokra, tehát a hiányát nem

érezte a közönség. De a nagy szerencsétlenség nem látszott meg a primadonna játékaiban. Változatosan vidám volt és temperamentumosan bokázott az *adé egy édes csókot drága kis baba*: című dal tömeire. A közönség nagy buzgósággal tapsolt és a súlyos veszteséget óvációval akarta kárpótolni.

Előadása után ismét abba a szállóba ment, ahol a tegnapi éjszakát töltötte.

— Nem alszom többet a lakásomon — mondta és bánata enyhítésére lefekvés előtt *egy pohár tejet vitélt föl a szobájába*. Mindenféle álmoskönyvszerint libacombot enni: jó. De tejet inni: szomorúság. A tej: a szoliditás, a kedvetlenség, a józanság jele. Az aradi rendőség ügyességétől függ, hogy holnap a tej — pezsgővé váljon.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Heti műsor:

Csütörtök: *Berg op Zoom*, vigjáték. (Elsőször.) (A. bérlet.)

Péntek: *Berg op Zoom*, vigjáték. (Másodszor.) (B. bérlet.)

Szombat: *Szép Heléna*, operetta. (Új betanulással) (C. bérlet.)

Vasárnap: Este: *Az ingyeneselők*, népszínmű. (A. bérlet.)

* A Kölcsey-egyesület mai zsurjának műsora: 1. Wagner Richard jelentősége a zenedramában. Előadja Wagner József dr. 2. Fonódal a Bolygó Hollandiából. Énekli Farkas Mária vezetésével a polgári leányiskola kara. Zongorán kíséri Wagner József dr. 3. Zarándokkar. Tann háuserből. Énekli a gimnázium és kereskedelmi iskola tanulókara Román József vezetésével, Wagner József zongorakiséréte mellett. 4. Walther éneke a Mesterdálnokokból. Énekli Wagner dr. zongorakiséréte mellett Weisz Sándor. 5. a) Wolfram ariája Tannhäuserből. Énekli Scherhag Ernőné zongorakiséréte mellett Bing János. b) Dal az esti csillaghoz. Zenekar kísérettel énekli Bing János. 6. a) Nyitány Lohengrinből. b) Istenek bevonulása a Rajna kincse operából. c) Wotan bucsuja és Tűzvarázs a Walkürből. Előadják a zongorán Scherhag Ernőné, harmoniumon Fischer Ernő, hegedűn Baráth Dezső, Bransch Elemér, Eckhardt István, Grünberger Oszkár, Kell Rezső, Ungár Imre, Vecsov Géza dr. és Wagner József dr., violán Barra Ernő, Robitsék Samu; csellón Kárász Győző dr., Werner Sándor dr; bőgőn Wimmer József, fuvolán Schatteless József; klarinéton Weinberger József; kürtön egy hivatásos zenekari tag.

* Az Aradi Képző és Iparművészeti Társulat február 26-án (szerdán) délután öt órakor a városháza első emeleti tanácstermében közgyűlést tart. Tárgysorozat: Elnöki megnyitó. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hiteltelítése. Titkári jelentés. Pénztárosi jelentés. Indítványok. Műtárgyak kiosztása.

* Tisztikaszinó és a német színezet. Komáromból jelentik: Az itteni tisztikaszinóban hétfő óta a kaszinó választmánya által meghívott kaltenleutgebani szintársulat vendégszerével. Az osztrák színészek vendégszerelése csak úgy vált lehetségessé, hogy a választmány a tisztikaszinó nagyszerű átengedte erre a célra. A városban visszatétlenséget kelt a dolog, mert köztudomásu, hogy Komáromban amúgy is mostoha sorban szokott részélni a magyar színezet. Különben is a tisztikaszinó tagjai tulnyomóan magyar tisztékből állanak, annál érthetlenebb tehát, hogy miért vágyódnak egy tizedrangú osztrák szintársulat művészete után.

* Molnár Ferenc „a kitűnő bécsi író.” Párisból jelentik: A Testőr párisi premijerje alkalmából a Gil Blas című lap Molnár Ferencet bécsi írónak nevezi ki, nevét is Franz Molnár-nak írja és elmondja, hol és merre arattak sikereket a hívtól „bécsi drámaíró” darabjai. Kiemeli, hogy

Ausztriában Molnár népszerűsége milyen óriási. A legérdekesebb a dologban az, hogy a cikket maga a Comedie Royale igazgatósága írta, amely a Testőrt előadja. Az igazgatóság, ugyátszik, nem mert magyar darabbal előhozakodni. A Testőr színhelyét különben át is tették Szentpétervárra és a főszereplő a cári testőrgárda uniformisában játssa végig a szerepét.

* A színigazgató közlései. *Berg-op-Zoom*. Csütörtökön lesz a bemutatója annak a pompás, szellemes francia bohózatnak, amely a budapesti Vigzsinházban aratott nagy sikert, s amelynek a címe is oly sokat ígérő, exotikus cím: *Berg op Zoom*. A bohózatban egymást kergetik a legmulatságosabb ötletek, a legkacagtatóbb helyzetek. Maga az alapötlet is egy kitűnő trükk: terminusra tűzött házasságtörés, amikor az imádott nő bejelenteni udvarlójának, hogy a berg-op-zoomi csata évfordulóján fog megtörténni a várva várt házasságtörés. A csütörtöki előadás előreláthatólag igen nagy sikereket fog aratni, a darabot Szendrey rendezi, új díszletek készültek a premierre. A főbb szereplők Novák Irén, Nográdi, Fászkerti, Várnay, Beregi dr., Delli, Herold, Hajdútska lesznek. — *Vasárnap előadások*. Vasárnap délután *A kedves Augustin*, Fall operettje, este az *Ingyeneselők*. Vidor Pál népszínműve kerül színre. — *A Szép Heléna*, amelynek reprize tavaly példátlanul nagy tetszéssel találkozott, szombaton teljesen új betanulással és rendezésben színrekerül újból, a főbb szerepeket Diósy, Benkőné, Huszár, Polgár, Győző, Balázs, Herold játsszák. — *Ivánfi Jenő vendégjátéka*. A jövő hét keddjén kezd meg Ivánfi Jenő, a budapesti Nemzeti Színház rendezője és nagy drámai színésze négy estére terjedő vendégjátékát. Kedden C. bérletben III. Richard. Szerdán A. bérletben *Judit* megy, míg csütörtökön és pénteken *Oedipus király*, Sophokles tragédiája kerül színre, mindkettő este bérletben. Mind a négy előadás rendes helyárok mellett lesz.

* A tenger árnya. (Csütörtökön utójára.) Óriási sikere van az Urániában a bravuros Henry Porten képnek, a Mester filmgyár remek ujdonságának. Minden előadást zsulolt ház néz végig és valóban kár, hogy csütörtökön túl nem lehet műsoron tartani a egyszerű látványosságát. Megdöbbentőbb jelenetet még nem láttunk annál, mikor a tengerből fölemelkedik a hullámok halottja, a szerencsétlenül járt tengerész, az elaltlyedt csónakban állva. Ugyanilyen megrázó hatásu mikor maga után vonzolja ideálját, a csónakba vezet és lassu stilyedéssel együtt merülnek el a tengerbe. Hatalmas lép ez, mely méltán keltett szenzációszámba menő érdeklődést. A tenger árnya a fényes műsorrall együtt már csak csütörtökön kerül előadásra.

* A fekete álarc. (Az Apolló-színház nagy slágeré.) Zsulolt nézőtér előtt került ma is vetítésre az a pompás artista dráma, amely tegnap hatalmas sikert aratott az Apolló színházban.

* A mozi és a gyermekek. Az aradi Apolló-színház igazgatósága bebizonyította, hogy a gyermekek nevelésére jó hatással van a mozi, ha a képeket úgy válogatják össze, hogy az csak tanulogó és mulattató képekből álljon. Az Apolló-színház gyermekelőadásainak műsora legszigorubb pedagógiai kritikát is kiállja s így a szülők nyugodtan szerzik meg gyermekeiknek azt az örömet, hogy moziba mehessenek. Az e heti csütörtöki gyermekelőadások műsora is pompás képekből van összeállítva. Megismerhetik a gyermekek eredeti felvételekben Dalmácia természeti szépségeit és Dungol városát stb. Vilike, Nasika és Lenke is fellépnek a műsor keretében. Az első előadás, úgy mint az elmúlt hetekben 3 órakor, a második pedig 4 órakor kezdődik. A gyermekelőadásokra félhelyárok érvényesek.

* 60 kötet könyv 1 kor. 40 fill.-ért, 180 hangjeggy 2 kor. 40 fill.-ért kaphatók kölcsönzésre Kerpel Izsó kölcsönzöttintézetében, Aradon.

* Megjelentek Kerpel Izsó 100,000 kötetes kölcsönkönyvtárának magyar, német, francia- és angol új pótyjegyzékai és már kaphatók. E pótyjegyzékek az elmúlt év minden jelesebb magyar és idegennyelvű ujdonságait tartalmazzák.

Gyopos Pálnak, az akkori esztergomi főispánnak elnöklésével össze isült a vármegye közigazgatási bizottságának fegyelmi albizottsága és úgy határozott, hogy a fentebbi vádak alapján Unger Hugó rendőrkapitányt elbocsátja állásából. Unger ügyének újra tárgyalását kérte a közigazgatási bíróságtól és a minisztertől, de mielőtt döntés történt volna, kiírták a pályázatot az esztergomi rendőrkapitányi állásra és megválasztották Peterdy Kálmánt Unger utódjának.

Unger elérte, hogy elrendelték ügyének újból való tárgyalását s a vármegye fegyelmi bizottsága egyhangulag fölmentette a vádak alól Unger Hugót. A rehabilitált főkapitány állását még sem nyerte vissza. Esztergom közgyűlése ugyanis szombaton foglalkozott az ügygel s kimondotta, hogy Unger Hugót 1909. május elsejétől kezdődőleg nyugalmazott rendőrkapitánynak tekintik, évi ezer-száznegy korona nyugdíjjal. E határozat ellen Unger felbuzott a vármegye közigazgatási bizottságához.

HIREK.

Letartóztatott kormány.

— A mexikói rémségek. — Madeiro lemondott. —

Távíratú tudósítás.

Newyork, február 19.

Mexikóból El Pazón át érkezett távirat jelent: hogy Madeiro és kabinete fogságba került. Huertát ideiglenes elnökké nevezték ki.

Mexikó, február 19. Alig van a városban hely, amelyen a pusztítás nyomai ne látszanának. Átlyukasztott falak és számos teljesen elpusztított épület tesz tanuságot a modern ágyuk pusztításáról. Hány ember veszett el, sítig lehet valaha megállapítani. Bizonyos az, hogy sok helyütt ötven-száz főnyi embercsoportok szűk utcákba beékelve áldozatai lettek a gépfegyverek gyilkos pusztításának. *Egyre mennek a halottakkal megakartott kocsi a külvárosok felé, ahol a holttesteket elégetik.* Madeiro azt ajánlotta Diaznak, hogy Suarez alelnök és a kabinet lemondjon, Madeiro maga azonban hivatalban maradjon.

Mexikói távirat szerint Madeiro ma délután aláírta lemondását. A mexikói távirat azt is jelenti, hogy Madeirót a nemzeti palotában Blanquet tábornok fogadta. Huerta új elnökmegbízott és Diaz között értekezlet volt. Az utcan nagy tüntetések voltak Huerta és Diaz mellett. Huerta tudomására hozta az egyesült államok nagyköveteit a kormányváltást és kérte, hogy értesítse erről a többi nagykövetet is.

Későbbi távirat jelenti, hogy Madeiro kivételével, ki még idejekorán elmenekült, a kabinet valamennyi tagját letartóztatták. Madeiro és Diaz párhívei között ismét veres összeütközések voltak s Madeiro kíséretének legnagyobb részét meggyilkolták.

Mexikóból jelentik: A zavargások folyamán a múlt éjszaka Hernandez Marcot, Hernandez miniszter fivéret megölték a csendőrök az utcán, mert nem akarta Diazt iltetni. A csőcselék megostromolta több Madeiro párti lap szerkesztőségét.

— Új titkos tanácsos. Budapestről jelentik: A király Gaillányi Imre bárót titkos tanácsosává nevezte ki. Az erre vonatkozó királyi kézirat a hivatalos lap legelőször számában fog megjelenni. Gaillányit a nemzeti munkapárt helyiségeiben ma számosan üdvözölték, elsősorban Lukács László miniszterelnök.

— Katonatisztek díjazása. Bécsből jelentik: Azok a tisztok, akik olyan hadtestekben szolgáltak, ahol rendkívüli katonai intézkedések voltak, felszerelési pótlék fejében száz koronát kaptak.

— A külügyminiszter beteg. Bécsből jelentik: Berchtold gróf külügyminiszter már két hete gyengékedik, erősen meghült és nagyon rekedt. Ma vendégek voltak nála, de ő kénytelen volt visszavonulni, mert a közös minisztertanács erejét annyira igénybe vette, hogy a *vendéglátás alatt rosszul lett.*

— Palóci Antal Aradon. Arad város közgyűlése a Béla-tér rendezési terveinek elkészítésére felkérte Palóci Antal tanárt. A király városrendező művész ma délben érkezett Aradra, hogy a helyszínén tanulmányokat végezzen.

— Szufrazsettek bombamerénylete. Londonból jelentik: Lloyd George kincstári kancellár újonnan épült házában, Waltononhill közelében, Ebson közelében, bomba robbant föl. A robbanás abban a szobában történt, mely a szolgaszemélyzet hálozójába lesz. Minthogy a házban még senki sem lakik, emberéletben nem esett kár. Az anyagi hárt 600 font sterlingre becsülik. *A házban egy másik bombát is találtak, amely azonban nem robbant föl.* A tetteseknek nyoma veszett. A bombák bádogszelercében hét font löport tartalmaztak, a szelence közepén egy viaszgyertya volt parafinba mártott gyufaforgács között. Két női kalaptűt is találtak, s ebből azt következtetik, hogy szufrazsettek követték el a merényletet.

— A tél borzalmi. Még mindig ezekről a borzalmakról kell regélni, holott azt hitták, hogy már a tavaszt énekelhetjük meg. Ma mindössze a következő téli rémségekről értesítenek tudósítóink. *Maroszarvaskend határában Hekszel Mihály kecsesdienesi lakos hazatérőben eltévesztette az utat és a hidegtől megdermedve összeesett és megfagyott.* A bodolai erdőben munkások a tisztáson öszeszaggatott ruhadarabok között emberi holttest végtagjait találtak, melyek rettenetesen meg voltak csontitva. A cserdőséget értesítették, mely a rémes maradványokban Filip Miklós hatvannyolc éves magyarbodorváni földműves személyét állapította meg. Azt hiszik, hogy farkasok csontították meg a hullát. Vegül *Korászánán* az történt, hogy az egyik éjjeli őrt a farkasok megtámadták s bár a megremült ember fejszével és revolverlövöldözésekkel védekezett, egy farkas összemarcangolta, hogy haldokolva találták meg.

— Tönkrement nagykereskedő cég. Budapestről jelentik: Rosenthal H. utcai, katonai egyenruha szállító cég, *fizetési zavarokkal küzd.* A cég tartozása egy millió háromszázezer korona, ezzel szemben az aktívák hiányosan négyezer koronát tesznek ki. A cég jelenlegi tulajdonosa Wolák Samu. A fizetési zavarok okai a balkáni piacon szenvedett nagy veszteségek, azonkívül a cég tulajdonosának a Fővárosi Kölcsonna Segélyegyesületnél viselt igazgatói állás. A céget száznál akarják egy kisbb részvénytársaság segítségével. A fizetési zavarokkal küzdő cég már értizedek óta áll fenn s nemcsak egész Magyarország, hanem a külföld számára is szállított egyenruhákat.

— Tanárok párba. A székelyudvarhelyi középiskolai tanári kar körében általában partizárok dultak, különösen a főreáliskola tanári karában. A gyűlölködésekből kifolyólag *súlyos kardpárbajt vívott ma a reáliskolának két tanára, Biró István és Szabó Dezso, az utóbbi ismert nevű író, párbajoztak egymással és Szabót ellenfele karján és vállán súlyosan megsebeszte.*

— Eltűnt malomtulajdonos Szentmárról jelentik: Kepes József, a Kepes Testvérek szinnyer váraljai nagy malomcég beltagja öt héttel ezelőtt eltűnt hazáról. A nagy gözmalom a rossz üzleti helyzet következtében csődbe került és az eltűnés ezzel van összefüggésben. Most arról jött hír, hogy Kepes József Amerikában van.

— Halálozás. Az aradi minoritarendnek gyásza van. Fehér Alfréd házfnök ma éjjel tizenkét óra után negyvennyolc éves korában meghalt. Az elhunyt házfnök 1865-ben született Kecskeméten, ugyanitt végezte el a gimnáziumot, teológiai tanulmányait pedig Egerben, az érseki liceumban folytatta. 1884-ben lépett a minoritarend kötelékébe s 1888-ban szentelték pappá. Felszentelése után Aradra került, ahol a lyceumban a hittant tanította s huszonöt év óta állandóan Aradon tartózkodott, az idén akarták ünnepegni pappá szentelésének huszonötödik évfordulóját. Előbb a rendtartomány titkára volt, 1907-ben a káptalan örökös kormánytanácsosává választotta meg, majd 1909-ben Deli Ödön minorita házfnök halála után ő lett Deli utódja. Tizenkét évvel ezelőtt vesebajta mada meg, sokáig nagybeteg feküdt, de azután kigyógyult súlyos bajából, ám-bár bajának következményei maradtak. Évente Karlsbadba és Boroszlóba utazott, s így gyógyította vesebaját. A mostani iskolaév kezdetén állapotja megint su yosbodott, elsínte nem is tördődött vele, de novemberben már annyira erőt vett rajta a betegség, hogy innen kezdve nem mozdulhatott ki az ágyból. Régi bajához még erős szív-baj is járult, mely különösen az utolsó napokban sok fájdalmat okozott neki. Ma éjjel tizenkét óra után hirtelen meghalt, valószínűleg szívgörös, vagy szívzérhüdés következtében. Holnap délsőtt kilenc órakor requiem lesz tiszteletére, melyet *Fröháska Ottokár* fog celebrálni. Temetése délután három órakor lesz, a gyászszertartást *Olajos József*, kerületi főesperes, Magyarpécaka plebánosa végzi. A házfnök halála az egész városban, ahol sokan imázták és szerették, ostantlan részvétet keltett.

— Merénylet készült Pallavicini őrgrof ellen? Szegedről jelentik: Szeged külterületi lovasrendőrök és kisteleki csendőrök cirkálnak kedd reggel óta Pallavicini Sándor őrgrof sándorfalvai birtokán. Merénylőket lesnek, várak a lovasok. A merénylővadás előzményei ezek: Pallavicini Sándor őrgrof és fia: *Alfonz*, házfnök este Budapestről leutaztak a sándorfalvai birtokra. Kisteleken szállottak le a vonatról s nyomban az autómobiljuk után érdeklődtek a kisteleki vasúti őrnél, aki azonban nem tudott semmit róla. A grófok vártak néhány percig s nem hiába: berobogott az állomás elé hatalmas gépkocsijuk, rajta egy ijedt arcú soffőrrel. A soffőr azért volt ijedt arcú, mert az autóról *hiányoztak a lámpák.* S azért hiányoztak, mert míg a soffőr utközben leszállott egy percre az autóról, az alatt *valaki leopta a lámpákat.* Az őrgrofék rögtön erre gondolnak: A sötétben bizonyosan *merényletet* akar valaki elkövetni ellenük. Meglehető hosszú az út a kisteleki állomástól Sándorfalváig, de az autó és utasai lámpa nélkül is veszedelem nélkül hazérkeztek. A nyugtalanuló Pallavicini Sándor őrgrof kedd reggel jelentést tett a kisteleki csendőrségen ama garuról, hogy merényletet akartak ellenük elkövetni s egyszerűságra kérte a még esetleg bekövetkező merénylet megakadályozását. Ezért cirkálnak most az őrgrofi birtokon a lovasok...

— A sikkasztó postatiszt. A kaposvári ügyészség fogházából most tébolydába szállították Kántás Mihály volt postatisztet, aki tavaly kirabolta a kaposvári vasúti postahivatalt. Három pénzes levelet emelt el a postatiszt, aki rendkívül züllött életet élt, kártyázott, lumpolt s egész sereg váltót hamisított. A fogházban Kántáson az elmebetegség jelei mutatkoztak. Az ügyészség rendelkezésére megfigyelték s a törvényszéki orvos rendelkezésére tébolydába szállították.

— Hibás hirdetés. Lapunk mai számában megjelent rendőrkapitányi állás pályázati hirdetésben tévedésből történt az 1883. I. t. c. 4. §-ra való hivatkozás. A kapitányi álláshoz ugyanis nem az 1883. I. t. c. 4. §-a, hanem az 1883. I. t. c. 3. §-a szerinti képzés kívánatik meg.

— Aradon elfogott sikkasztó. Az eszéki rendőrség ma távirathoz arról értesítette az aradi főkapitányságot, hogy Tóth József eszéki gyári munkás 170 koronát elsikkasztott és megszökött. Azt hiszik, hogy Aradra jött. A rendőrség azonnal átkutatotta az összes kisebb szállodákat és a Fekete Bárányban megtalálta a sikkasztót. Tóth zsebében 81 koronát találtak. Azt mondta, hogy a többi pénzt elköltötte. Aradon meg akart hálni, hogy reggel Erdély felé utazzék. A sikkasztót a rendőrség hazaszállítja.

— Agyonlőtt pap. Mülheimből jelentik: Ma reggel fél hét órakor a St. Engelbert templomban egy munkás közeledett a gyóntatószék felé. Midőn már egészen közel volt, hirtelen puskát vett elő s agyonlőtte a gyóntatószékben levő Vengeler pátert. A gyilkost azonnal elfogták s azt vallotta, hogy Wölter plébánost akarta megölni. Egy későbbi távirat jelenti, hogy a múlt vasárnap husz jezsuita páter Mülheim an Ruhrban prédikációs missziót tartott s közülük őt a St. Engelbert templomban prédikált. Az agyonlőtt páter a misszió vezetője volt. A gyilkost Wainangnak hívják, negyven éves, s kiállításakor a hozzáintézett kérdésekre zavaros feleleteket ad, őzült módjára özsze-vissza beszél.

— Az újságok és hirdetések terén valóban megbízható útmutató a minden újkor szokott pontos saggal megjelölt (46 ik kiadás) Rudolf Mosse írásos hirdetői Újságjegyzéke. A legújabb anyagból gondosan elkészítve, minden hirdető részére pontos adatokat tartalmaz. A jegyzéknek különös érdekességet kölcsönöz Rudolf Mosse melléklete, s szabályszerű sormérő, mely egyedül biztos és kényelmes eszköze a helyes sorszámitásnak s amely ezen jegyzéket minden hirdetőre nélkülözhetetlenné teszi. Ezen újságjegyzéken kívül Mosse Rudolf cég minden üzletfelének egy elegánsan elkészített iróajzlatot ad, mely az év minden napjára való előjegyzési naplót is tartalmaz. Ezen iróajzlat szonkívül számos feltűnő hirdetői vaslat reprodukcióit tartalmazza, amint azok a Mosse Rudolf cég üzletfeléi részére készíttetek. A jegyzék és iróajzlat nyomása és izléses kiállítása tanujelű a Rudolf Mosse féle könyvnyomda teljesítőképeségének.

— A Pannonia éttermében naponta friss *Salvator sör* lesz csapolva. 1285.

— Postacsomag, ajánlott-levél és utalvány feladási könyvek egész vászonkötésben, arany címnyomással kaphatók 1 korona 50 fillérért az Aradi Nyomda R. T. nyomdájában József főherceg-ut 22 sz. a Kossuth-szoborral szemben.

— Házassulandók figyelmébe! *Jegygyűrűk*, pompás *brilliáns* ékszerék és *aranydrák* egyedül a készítőnél nagyválasztékban legolcsóbban kaphatók. *Waldmann I. ékszerműves, Arad, Szabadság-ter 14.* 601

— Illatszerek, arckrémek, hölgyporok, kézfinomítók, szappanok, hajfestékek, hajvizek, kölni vizek, szoba illatok, fogpor, fogpaszták, szárvizek az összes kosmetikai cikkek, fésűk, hajtűk, kefe és háztartási cikkek legolcsóbban Hegedűs Gyula cégnél.

— Legjobb hegedűhurok és *töltőtollszárah* *Kerpel László*nál kaphatók.

— Olvasó közönségünk b. figyelmét felhívjuk *Fischer Mór üveg és lámpadru cégnél* mai hirdetésére.

— 5 perc alatt megszüntet mindenféle *lőfajást* egy eredeti Kárpáti féle fejfájás elleni *pastilla*, 1 üveg 12 adaggal 1 korona. Kapható kizárólag a készítőnél Kárpáti János gyógyszerárban Arad, Boros Béni-ter. 7031

— A legmegbízhatóbbak a *Messenger boyok* Telefon 816.

SPORT.

+ Az Aradi Torna Egyesület választmányára folyó hó 20-án a városnaza gazdasági hivatalában este 6 órakor gyűlést tart, melyre a tagok ezúton is meghívotnak. Az elnökség.

MULATSÁGOK.

Román jelmezbál.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 19.

A román nőgyelet jelmezbála zajlott le ma este a Fehér Kereszt nagytermében. Ugyanarra a színpompás, ragyogó tömegre árasztották a fényeket a csillárok, mint az előző években. Ha messzire nyugatról egy idegen tévedt volna ide, bizonyára bámulattal szemlélte volna azt a ritka szép, exotikus látványt, amelyet a román jelmezbál nyújtott. Nemcsak Aradról, de a vármegyéből, sőt az ország minden részéből számosan jelentek meg a mai jelmezestélyen. A román nemzeti viseletek legváltozatosabb, legfestőbb fajtái voltak itt képviselve, pompázó kiállításban, ragyogó színekben, választékos izléssel. A mai báléj bizonyára sokáig kedves emléke marad nemcsak a románoknak, hanem mindazoknak, akik ott megjelentek.

Pontban kilenc órakor zendített rá a cigány a horára, a melyet mintegy harminc pár táncolt. Ezután keringő következett, majd négyes, utána a lágy dallamu, ritmikus ardaleana s végül keringő. Szünet után a következő volt a táncrend: hora, keringő, romana, ardaleana és végül újból keringő.

A jól sikerült mulatságon megjelent hölgyek névsora a rendezőség összeállítását szerint a következő: Seculin Sebóné (Kisszentmiklós), Jancu Valéria (Oltiaka), Jozsif nővérek (Lippa), Borli-dan Anna (Lippa), C. asnic Sylvia (Nagytak), Cintoc Mici (Mádgyos), Pop Veturia (Oltián), Tommasné (Máriarada), Pinteru Valéria (Arad), Ciompanariu Virginié, Ciompanariu Valéria (Vinga), Nasca nővérek (Galsa) Patrovics Anna (Cseilla), M. cu Valéria és Viktoria (Kápolna), Botioc Florica és Zsófia (Kisjenő) Dabic Anna (Dorva), Nemtciu Sylvia (Gres) Falsie Katalin (Nagyvárad), Tamas Zsófia (Világó) dr. Popescu (Fogaras), Madin Virginia (Kürös), Varga Maria és Maria (Nadab), Vatiannu Florica (Arad), Ursu Viora (Kürös), dr. Opreanó (Nagyszentmiklós), Opreanó nővérek, Erescin Miklósné (Szemlak), Sirian Eleanora (Arad), Abaffy Vikta és Vally (Arad), Lucionia Lucia (Világos), Savu Nora (Arad) Petran Corioláné, Petran nővérek (Arad), Balan Helen (Zebely), Novak Rudolfné (Arad), Robu Valéria (Nagyhalmagy), Csaklan nővérek (Pecska), Dimitrescu Letitia, Minerva és Livia (Arad) Bodea Tivadarné és Bodea nővérek (Arad) Rosescu (Borosjenő), Karacsanyi Konstanza (Jászashely), Leuca Lucia (Pankota), Binchici Katalin (Pankota), Niculescu Livia (Tok), Savici Katalin (Világos), Pántos csasz (Monostor) Omesa nővérek (Borossaba), Poviciu Emilia (Nyér), dr. Pap Vazulné és Pap nővérek (Arad), Sacoan Lusi (Nagyotak), Trailescu Trajanó és Trailescu nővérek (Arad), Istvanescu család (Batta), Muntean Livia (Lippa), Nadan Sabina (Lalasiac) és még többen.

A jól sikerült mulatság hajnalig tartott.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Tisza István nyilatkozata. Tisza István gróf, a képviselőház elnöke a Déry pőről és Andrassyék nyilatkozatáról ezeket mondotta:

— Nem szeretek erős kifejezésekkel élni és csak azt mondhatom, hogy Déry Zoltán elterelte a vádját politikai térre, de a bíróság — nagyon helyesen — nem követte oda. Megmaradt a jogi téren és elégtételt szolgáltatott a becsületében megsértett miniszterelnöknek. Most Andrassy, Apponyi és Zichy urak politikai célzattal az ügyet újra az esküdtszék elé akarják vinni. *Hogy mit jelent ez, mutat a Kovács féle eset.* Nos, a miniszterelnök nem követi őket erre a térre, szintén nagyon helyesen. *Pártkasszák vannak mindenütt a világon, itt is, a külföldön is.* Helyese vagy nem, ez *kontrovers kérdés*, erről lehet vitatkozni, de elbírálása a politikai fórum elé és nem a bíróság elé tartozik. Tessék a parlamentben előállani vele és ott elintézni.

— § Elítélt tolvaj. Ágoston Péter borbélyregéd nemrégiben Fiola János nevű társától, akivel együtt Kristóf György borbélymesternél volt alkalmazásban, egy kisebb értékű aranygyűrűt lopott el. Miután a büntetőtörvénykönyv 336. paragrafusa szerint az, aki a szolgálatadójától, vagy annak háztartásában élő egyéntől lop valamit, minősített lopás büntetést követi el, a törvényszék vádtanácsa is lopás büntetése miatt helyezte vád alá Ágostont. A mai törvényszéki tárgyaláson Fiola nem kérte a vád ott megbüntetését, azonban Kristóf György ragaszkodott a büntetéshez. Így a törvényszék lopás büntetésben mondotta ki bűnösnek Ágostont s ezért az enyhítő körülmények figyelembe vételével három napi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen Morocza Dénes királyi ügyész huzmánus gondolkodásának adva tanujelét *enyhítésért felelősezt.* Felelőseztében a minőség leszállítását kérte, hivatkozva arra, hogy miután a sértett a megbüntetés nem kérte, Ágostont csak a lopás vétségében kellett volna bűnösnek ki-mondani.

§ Fegyházra ítélt gyújtogató. Sáteralja-ujhelyről jelentik: Bodnár János szerencsi lakos három hónappal ezelőtt betört a királyi járásbíró-ság vezetőjének szobájába s az ott levő pénzeszekrényt akarta feltörni. A feletti dühében, hogy a szekrényt nem tudta feltörni, felgyújtotta az egész szobát s a járásbíró-sági irattár teljesen leégett, a jogkereső felek óriási kárára. Az esküdtszék tárgyalta ezt az ügyet és Bodnárt gyújtogató-s miatt nyolc évi fegyházra ítélték.

TÁRKASÁGOK.

(Csodabogarak.) Nemcsak *Macskó* Emilek mondanak csodabogarakat a magyar parlamentben, hanem az osztrák Reichsrathban, sőt a német Reichstagban is hangzanak el mulattató dolgok. Egy év előtt jelent meg csokorba kötve néhány ilyen szövirág, amely az osztrák parlamentben hangzott el, most pedig a német országgyűlésen mondott beszédek önkéntelen humorát gyűjtötte össze „Redehüte” cím alatt egy ur. Ebből a kötetből adjuk a következőket:

A költségvetés tárgyalásánál mondotta Hoff képviselő: „Ez egy keserű *pirula*, amely ellen *tiltkozunk*.”

A szociáldemokrata *Schuls Erfurt* egyik beszédeből: „A birodalmi iskolaiügyi bizottság *édfalevelé*, amelylyel a kormány az iskolaiügyi reakciót akarja takarni, csak hogy mi ezt a *fügefalevet* fel felleb-bentjük!”

Giesbert képviselő egy új politikai pártalakulás-nál mondotta: Majd ügyelni fogunk ennek az új *áramlatnak* a körmére.

Astor képviselő mondotta a következőket: Remélem, hogy a jövő évben a *cseccsenőhaladás* tehetségben is *haladni* fogunk!

Knigge báró a születési számarányok csökkenéséről a következőket mondotta: „Remélem, hogy a kormány a születési számarányok csökkenése rákfené-jének gátat fog vetni!”

(A színész malőrje.) Aradhoz közeli városkában van egy nagyon szimpatikus és jó humoru orvos. Az orvos a napokban Aradon járt s egy jó barátjával töltötte a napot.

Az aradi urnak úgy beszélgetés közben eszébe jutott, hogy X színész, aki néhány évvel ezelőtt Aradon működött, most az orvos szükhöz hazájában besogattja a színpalakat.

— Te — mondta barátjának — mit csinál X színész?

Az orvos elkomolyodott.

— Az? Szegény fia! Azt súlyos *balaszt* érte!

— Mi? Tán csak nem beteg?

— Nem!

— Vagy talán elvesztette a hangját?

— Sokkal súlyosabb!

— De mi az isten szerelméért? Meghalt?

— Még annál is rosszabb! Megszégyenítette a *félségemet*!

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

— Az iparsó ára. Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara tudatja az érdekeltekkel, hogy a tiszta iparsó ára egyszáz métermázsán alóli mennyiségben métermázsánként 2 korona 57 fillér, a tisztátalan iparsó pedig 2 korona 17 fillér. Egyszáz métermázsá vagy azon felüli mennyiség-nél az ár métermázsánként: a tiszta iparsónál 2 korona 20 fillér, a tisztátalan iparsónál 1 korona 80 fillér. Ez az ár az iparsónak a Vezér ügynökség szigetkamari és marosújvári denaturáló telepein való átvétele esetére bir érvénnyel; Szigetkamarián azonban a fentebbiekben megál-lapított árakhoz még a bányahelyekről való szállításiért járó díj fejében, métermázsánként 18 fillér hozzászámítandó. Az iparsónak az ország egyéb helyein való átvétele esetére, az itt megál-lapított árak a szigetkamari, illetőleg a maros-újvári denaturáló teleptől járó vasuti szállítási díjakkal emelkednek.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Tőzsváltás.

Budapest, február 19

Készáru.

Az árak javultak.

Határidő.

Dél- szálat	1 órai szálat
Buza 1913. áprilisra 11.54 - 11.55	11.57 - 11.58
Buza 1913. októberre 12.16	12.17 - 12.18
Rozs 1913. áprilisra 9.64 - 9.65	9.65 - 9.64
Rozs 1913. októberre 9.85 - 9.86	9.85 - 9.86
Tengeri 1913. májusra 7.69 - 7.70	7.70 - 7.71
Zab 1913. áprilisra 10.24 - 10.25	10.32 - 10.33
Zab 1913. októberre 8.89 - 8.90	8.90 - 8.91

Az árak 50 kilóként számítva.

Budapesti értéktőzsde (febr. 19)

Osztrák hitel	617
Magyar hitel	807
4% koronajáradék	82.90
Osztr.-magy. államvasuti	712
Jelzálogbank	421
Lezárolóbank	508.50
Hazai Bank	288
Magyar Bank	554.50
Keresk. Bank	3786
Rimamurányi	698.50
Salgótarjáni	752
Közuti Vasut	668.50
Városi Villamos	366.50

Bécsi értéktőzsde (febr. 19)

Osztrák hitel	618.50
Magyar hitel	808
Osztrák-magyar államv.	700.50
Déli vasut	112.25

A Temesvári Lloydársulat terményesarmokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként korona értékben) 913. febr. 19. Buza 75 kilogrammos 20.55 - 20.60, 78 kilogrammos 20.60 - 20.70, 77 kilogrammos 20.80 - 20.90, 78 kilogrammos 20.90 - 21.00. Rozs (prima) 18.05 - 18.15 (közep) 17.85 - 18.95. Arpa (sértőző) 20.00 20.30, (takarmány) 18.90 - 19.30, Zab (prima) 19.95 - 20.25, kö-

szép) 18.95 - 19.35. Tengeri régl, (magyar) 12.05 - 12.25 új 10.30 - 10.50, (román) régl 19.25 - 19.25, új 10.30 - 10.50 Burgonya 100 kgr. (fehér) 5.60 - 5.70, (rózsa) 6.3 - 6.40

Felelős szerkesztő:

Belgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Csütörtökön, 1913. február hó 20 án:

A) Bérlet.

A) Bérlet.

Itt először:

Berg op Zoom.

Vígjáték 4 felvonásban. Irta: Gyltry Sacha. Fordította: Heltai Jenő. Rendezi: Szendrey Mihály.

SZEMÉLYEK:

Heriot	Dr. Beregi S.	Vidalné	Fáskerty M.
Vannairé Leó	Várnai Jenő	Rocher	Delli Lajos
Paulette	Novák Irén	Lulu	Négádi M.
Vidal	Herold Ede	Dr. Schütz	Hajdutska L.

Kezdete este 8 órakor.

NYILTÉR.*

A meghülés következményeit

sokkal könnyebben viseljük el, ha egy ideig Scott féle Emulsiót szedünk és ez által a testet állandóan új erőhöz juttatjuk. Scott féle Emulsió hatása oly kipróbált és elismert, hogy sokan felnőttek épügy, mint gyermekek, rendszeresen szedik a meghüléssel fenyegető időben, vagy a hidegebb időszak beállta előtt, hogy a meghülésnek elejét vegyék. A test ellenállóképessége ezáltal rendkívül fokozódik, ami különösen gyengébb szervezetű embereknél, akik különben minden időjárásváltozásnál hülésekkel bajlódna, kívánatos hatás.

A legtisztább és leghatékonyabb alkatrészekből készült és a különleges Scott féle eljárás által élvezhetővé és jóízűvé tett Scott féle Emulsió megbízható és alkalmas szer az egészségnek tartós és gyors megerősítésére.

Egy eredeti üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszerárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyegét küld Scott és Bowne G.m.b.H. címére Wien, VII, akkor egy győgytár utján próbaadagot küldünk. 6013

Az aradi konv. Minorita-rendház tagjai a maguk és az egész rend nevében a testvéri érzés igaz fájalmával tudatják, hogy szeretett főnökük és testvérük:

Fehér Alfréd

rendi örökös kormánytanácsos, az aradi rendház főnöke, főgimnáziumi hittanár, az ifjúsági Mária-kongregáció elnöke

f. évi február hó 19 én éjjel 2 órakor, életének 48 ik, áldozó papságának és tanári működésének 25 ik évében, a halotti szentségek ájtatos felvétele után az Urban csendesen elhunyt.

Az engesztelő szentmise áldozatot elhunyt testvérünk lelki üdvéért f. hó 20-án délelőtt 9 órakor fogjuk az egek Urának bemutatni, földi maradványait pedig ugyanaz napon délután 3 órakor kíséjük, a boldog feltámadás reményével, a felső temetői sírkertbe.

Az örök világosság tényszerűnek neki!

Arad, 1913. február hó 19-én. 1225

Varga Imre első temetés rendező intézete Arad, Andrassy-tér 13. Telefon 37. Éjjeli telefon 738.

Mélyen tisztelt háziasszony!

Ha Tésztaneműi

Nem Jól Sikerülnek

Tegyen Egy Kisérletet

Kisbecskereki Terézia Liszttel.

A zsákok eredeti ólomzárunk és zsákjegyünkkel van ellátva.

Képviselő: Dávid József ur, Arad.

Telefon 943.

772

ÉRTESÍTÉS!

Van szerencsém az igen tisztelt helybeli és vidéki közönség tudomására hozni, hogy a Deák Ferenc-u. 40. sz. alatt volt csőd-tömeget megvettem és az abban foglalt szépirodalmi könyvek, ifjúsági iratok, üzleti könyvek, papír-árak és írószerek

rendkívül olcsó kiárusítását megkezdtem.

1242

DÉCSI GÉZA

könyv-, zenemű- és papírkereskedő
ARAD, FORRAY-UTCA HUNYADI-PALOTA. Városi és megyei telefon 902.

Tartozik ■ Követel
praktikus

kézi zsebfüzet

kapható az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Ára 20 fillér.

Könyvnyomda és könyvkereskedés!

Magyarország egyik legnagyobb megyeszékhelyén, püspöki székhely, nek hivatalos és iskolával csakis családi viszonyok miatt eladó. A vállalat több mint 60 éve áll, világhírű üzemre van berendezve, van könyvtárosa saját házában elhelyezve, mely kívánatra szintén eladó. Szíves ajánlatok „E. L. 1000” jellegével következő címhez intézendők: Annoncen-Expedition,

M. DUKES Nachf. A.-G. WIEN, I. Wollzeile 9.

Siessen addig, míg nem késő egészségét visszaszerezni!

Egy jelentéktelennek látszó meghülés az összes légzőszervek legkülönbözőbb megbetegedését vonhatja maga után. Igyekezünk idejekorán elejét venni a bajnak, mert a könnyelmű elhanyagolás sokszor végzetessé válhatik. A meghülésből eredő köhögés, rekedtség, meghülés, nehézlégzés és a légzőszervek hurutos megbetegedéseinek kitűnően bevált az orvosi előkelőségek által javasolt **TUBERIN** Mindenütt kapható. Egy üveg ára 2 korona 50 fillér egy nagy üveg ára 5 korona. Postán legkevesebb 3 üveg rendelhető meg utánvétellel az egyedül főraktárból.

Diana-gyógyszertár, Budapest, Károly-körút 5. szám

Oppenheimer Mór

Építészeti vállalkozó, műszaki és építészeti irodáját Szabadság-tér 17. szám alól Arad, Lázár Vilmos-utca 2.sz. (Farkas Ábrahám-féle házba) helyezte át.

Elvállal a legmegtanyszerőbb árak mellett bármilyen építkezések tervezését, költségvetések elkészítését és az épületeknek a modern kor által megkívánt legcsinosabb kivitelbeni felépítését.

Kivánatra vidékre is megyek!

OPPENHEIMER MOR építészeti vállalkozó irodája Aradon, Lázár Vilmos-utca 2. szám.

487

Képviselve Aradon
SZEMZŐ ARMIN
áruügynöksége által.
Telefon 592. szám.

Fischer Testvérek

sodronyszövet, kerítésfonat,
szitaárak és acél-sodrony
:: ágybetét készítő ::

Arad, József főherceg-ut 8. sz.
Gyártelep: Kossuth utca 45. sz.
TELEFON 557. SZÁM.

Ajánlják minden e szakmába vágó
dolgozók állandó nagy raktárát a
nagyérdemű közönség szíves fi-
gyelmébe, melyek versenyképes
:: olcsó árért kapható. ::

Árjegyzéket kívánatra bármilyenre küldünk

1097

Ház eladó!

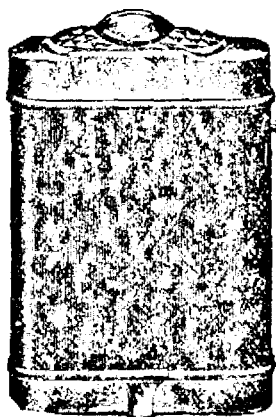
Varjassy Lajos-u. 129.
számu modern ház és mel-
lette levő telek jutányos
árért eladó. Értekezni le-
het: Varjassy Lajos-u.
131. szám. 9108

Villanyos zseblámpa

mindig friss
töltéssel.

Villany-
berendezé-
sek, villany-
csatlakozók.

Dinamó
gépek, vil-
lanymotorok
olcsón
kaphatók

Kalmár Józsefnél

Arad, Szabadság-utca 2. sz. 1681

Üzletáthelyezés folytán tuhalmazott

varró gép raktárunkat

a mai naptól kezdve **rendkívüli olcsó árakban** árusítjuk
ugy kézpénz, mint igen előnyös részletfizetés mellett.
Ajánljuk ezen kedvező alkalmat a vásárlók szíves
figyelmébe.

1091

Wellisz és Társa,
varrógép raktára Arad, Földes-palota. Telefon 618.

Ügynökök magas jutalékkal felvételnek.

Szalkai Arminné

hímző- és fehérnemű üzlete
Arad, Weiser János-u. 3.

Női, férfi- és gyermek kelen-
gyék készítése rövid idő alatt a
legfinomabb hozzávalókkal, első-
rendű kivitelben készülnek. 721

**Színes és fehér hímzé-
sek, ugyisintén fehér-
nemű varrások olcsó
árban készülnek.**

**Hímzett madeira vászon
zsebkendők nagy vá-
lasztékban 1-60 fill-
lérért kaphatók.**

**Hímző és fehérnemű-
varró leányok tisztes-
sel felvétetnek.**

Az „Orsoval halhoz”.
Legnagyobb hal kivitel
Luttwák József, Arad.

déligyümölcs és magyar
termények kivitel üzlete
ARAD, Arpád-tér 1. sz.
(a zsidótemplom épületben.)

Interurban telefon: 615.

Értesítem a tisztelt közönséget hogy 1
waggon friss verpi os narancs érkezett,
mely úgy az ültetben, mint a piacon csakis
bizonytalan sátraimban kis ládákban darab-
ját kisebb 5 fillér, nagyobb 7 fillérért
kapható. Nagyban láda vélelnél olcsóbban
adom, mint Flume vagy Budapest 781
Minden csütörtökön és szombaton leg-
szébb dunai és tiszai vízben uszó élő-ha-
lak érkeznek. Halakban a legnagyobb vá-
laszték és a nagy hálkiallítás csütörtök-
ön van. Vidéki rendeléseket pontosan és
lelkismeretesen kiszolgálók. Bármilyen hal-
faj mely raktáron nincs, 24 óra előtti
megrendeléssel kapható. Tengeri halak
minden pénteken a városi sátorban. Szom-
baton zárva.

Értesítés!

A n. é. közönség szíves tuda-
mására adom, hogy a

**Forray-utcában levő
mészáros és hentes üzletben**

a mai naptól kezdve az alantli
előnyárakért lehet a legjobb mi-
nőségű husokat venni és pedig:

1-60 rendű hizott marhahus	
eleje kg.-monként	1 K 44
Leves husok: hátulja	1 K 60
Pecsénye husok kg.-ja	1 K 76
Gulyás hus	1 K 52
Sertés hus: karaj kg.	1 K 92
Sertés hus más részekből kg.- monként	1 K 76
Fiatal borjú hus eleje kg.	1 K 84
Fiatal borjú hus hátulja 1 kg.	2 K 40
Szalonna és zsír kg.	1 K 76

Szíves pártfogást kér
959 FARKAS GYÖRGY.

**Használt ólom
megvételre kerestetik**

Csak még rövid ideig!

HATÓSÁGILAG ENGEDÉLYEZETT KIÁRUSÍTÁS.

JANKOVICS GYÖRGY divatáru üzletében.
ARAD, Forray-utca 2. szám.

Függöny, ágyterítők, női ruhakelme, vászon, chiffon és asztalneműek, kész
női és férfi fehérneműek, zsebkendők és a még raktáron levő összes áruk.

50 százalékos árengedmény
osipke, szalag, ruhadíszek és ernyőknél.

Jankovics György divatáruüzlet ARAD, Forray-utca 2. szám.

Csak még rövid ideig!

eladás. 1158

Értesítem a zsidó hitsorosokat, hogy az Óvár-utcában levő volt Löwenstein-féle máces sütődét megvettem és azt az orthodox főrabbi ur felügyelete alatt az orthodox máces sütést megkezdem. Megrendeléseket úgy hitközségektől, mint egyesektől már most elfogadok, pontos kiszolgálással, ugyisint saját sütésekre is előjegyzéseket.

Krämmer Ernő

bérlő Arad, Forray-utca 4. sz.,

hol husvétli edények is nagy választékban, jutányosan kaphatók.

Pathefonok

és Pathe-lemezek, a legújabb felvételek, kedvező fizetési feltételek mellett kapható

Koch Dánielné

Arad, Deák Ferenc-utca 42. sz., a Fehér Kereszt-tel szemben.

Vendéglő-átvétel!

Aradváros és vidéke nagyérdemű közönségének szíves tudomására adom, hogy Aradon, a Bercsényi Miklós-utcában lévő

„Jópásztor“-hoz

cimzett vendéglőt átvettem

és azt tovább vezetem.

Főtörökvésem mindenkor az leendő, hogy kitűnő étkeim és tisztán kezelt hegyaljai italjaim által, mely figyelmes kiszolgálás mellett olcsó árért kapható, nagybecsű vendégeim megelégedését kiérdemeljem. Abonenseknek árkedvezmény. Szíves pártfogást kér:

Baics Imre,

vendéglős. 958

Alkalmi vétel

és eladások

ékszertárgyakban

arany és ezüstneműekben, Arad legnagyobb óra- és ékszertárgytár

Deutsch Izidor

Óra- és ékszerész

Weitzer-lánc-utca, Minczits-palota

Zálogcédulák

arany és ezüstneműk, gyémánt és brilliáns tárgyak a legmagasabb árban megvételnek vagy más tárgyra átcserélhetők.

Telefon 438. Telefon 438

120. sz. 1918. végreh.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszl, hogy a kisjenői kir. járásbírósnak 1912. évi Sp. 1275. számú végzése következtében Dr. Glück Géza javára 200 korona és jár. erejéig 1913. évi január hó 21-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 822 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: tehén üsző, ló és tengeri nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbírósnak 1913. évi V. 641. sz. végzése folytán 200 korona tőkekövetelés, ennek 1912. évi nov. hó 21. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 119 kor. 10 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig Köröscsintén leendő megtartására 1913. évi február hó 28-ik napjának délelőtti 10 ó-ra határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fogadják adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Kisjenő, 1918. évi február hó 17. napján.

Balassa

1222

kir. bír. végrehajtó

1568—1918. kh sz.

Hirdetemény

Az utóbbi időben többször előfordult, hogy ragadós száj és körömfájással fertőzött helyekről a tejkereskedőkhöz és innen a termelőkhöz küldött tejes kannák közvetítették a fertőzést. Az ilyen esetek azt bizonyítják, hogy a tejszállításához használt edényeket sem a tejtermelők, sem pedig a tejkereskedők nem tisztogatják kellő gondnal, minek következtében szok ragadós betegségek fellétele esetén a betegség ragályanyagának szertehurcolásával úgy az embert, valamint az állategészségügyet állandóan veszélyeztetik. A ragadós állatbetegségek, főleg pedig a ragadós száj- és körömfájás ilyen uton történő szertehurcolásának megakadályozása céljából közegészségi szempontból meghagyom, hogy a tejszállításhoz használt edényeket, kannákat használatba vétel előtt a tejtermelők, kiürítés után, illetőleg visszaküldés előtt, pedig a tejkereskedők és mindazok az egyének, akik üres tejes kannákat, edényeket szállítanak, bő vízből tisztítsák és azoknak állandó tisztántartására kiváló gondot fordítsanak.

Ezen teendő elmulasztása kihágást képez, a mely kihágás 200 koronáig terjedhető és az 1901. évi XX. t. cz. 28. §-ában megjelölt célokra fordítandó pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig megfelelő elzárással büntetendő

Arad, 1918. évi január hó 30.

Greén,

h. főkapitány.

Az Andrássy-téren az első emeleten

irodának, vagy divatsalonnak alkalmas utcai lakás május 1-re

kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban

Posta-

csomag, ajánlott-levél és utalvány

feladási könyvek

egész vászonkötésben, arany címnyomással kaphatók 1 korona 50 fillérért az

Aradi Nyomda R. T.

nyomdájában József főherceg-ut 22. sz. a Kossuth-szoborral szemben.

A nőnek szépsége legnagyobb dísz.

Ezt ápolni, megtartani a legnagyobb művészete a kozmeticiának. Egyik ilyen készítménye a modern kozmeticiának a FÖLDES-féle

Margit-Mosdópor.

A mosdóporból egy evőkanálnyit kell oldani egy mosdó tálnyi vízben. Érezni fogjuk azonnal a mosdás után azt a kelles bizsergést, amelyet a fokozottabb mozgásba hozott vér működése okoz, tapasztalni fogjuk azt a nagyszerű hatást, hogy arcunk üde, ruganyos, haramos, illatos lesz, a petyhüdt bőr élénkebb lesz, kismul, megtelik, a porusok szabadon functionálnak s könnyen végzik feladatukat, szabadon jól választják ki a test nedveit, könnyen, akadálytalanul veszik fel a levegő oxigénjét, a fityegő ráncok elsimulnak. Mosdáshoz egy evőkanálnyit használandó mentő hidegebb vízben. ÁRA 1 KORONA.

Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza

ARADON.

Kiköltözés miatt mélyen leszállított árak!

FISCHER MÓR

Üveg, porcellán, lámpa, diszműaru és mindennemű háztartási cikkekben legdusabb választék és legolcsóbb beszerzési forrás

kiköltözés miatt

az alant felsorolt menyasszonyi kelengyék nagy választékban feltűnő olcsó gyári árakban lesznek elárulva, míg a készlet tart.

- 6 személyes étkező készlet festménnyel beégetett aranvozással legújabb facon különböző mintákkal már 16.— K.-tól
- 12 személyes ugyanilyen 27.— K.-tól
- 6 sz. üveg készlet már 9.— K.-tól
- 6 sz. legfinomabb theas és kávé készletek legújabb mintákkal 7.— K.-tól
- Valódi angol mozdó készletek legújabb mintákkal 13.— K.-tól
- Függő lámpák tolható csigás már 8.— K.-tól
- Legfinomabb nikkel evőeszközök darabja már —.40 f.-tól
- Valódi ang. theas csésze párja —.56 f.-tól
- Vizes pohár beégetett szelű, csiszolt homályos csikkal —.12 f.-tól
- Boros pohár beégetett szelű, csiszolt homályos csikkal —.10 f.-tól
- Kancsó 1 1/2 literes csiszolt homályos csikkal —.70 f.-tól
- Valódi angol tányér meiseni mintával mély vagy lapos —.40 f.-tól
- Kristály virágváza már —.40 f.-tól
- China ezüst tea pohár 1.90 K.-tól
- Valódi Wolfram égők 1.50 K.-tól

Villany csillárok feltűnő olcsó árban kaphatók.

Képkerekekben legnagyobb választék, a legolcsóbb árban pontosan lesznek elkészítve.

FISCHER MÓR

Arad, Andrassy-tér 20.

Városi és megyei telefon 568. szám. : 7228

Legjobb, leghatásosabb, szegények és gazdagok által legkedveltebb háziszert

Doré sósborszesz,

amely külső és belső használatnál minden eddig létező hasonlít felülmul. Ára egy üvegnek 44 fillér, nagy üveg 1 korona 10 fillér, óriás üveg 2 korona 20 fillér. Mindenki saját érdekében **Doré sósborszeszt** vásároljon.

Kapható a készítőnél:

Hajós Árpád gyógyszerárán

ARAD, Andrassy tér 22. a megyeházzal szemben.

108—1913. végr. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. törvényszék 1913. évi 591. sz. végzése következtében Dr. Böns Karoly ügyvéd által képviselt Burza testvérek javára 600 korona s járulékaik erejéig 1913. évi január hó 20-án fogatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 3440 koronara becsült következő ingóságok u. m.: olaj-sajó'ó teljesen felszerelve, tengeri, lovak, kocsi, tehén stb. nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a kisjenői kir. járásbíró 1913. évi V. 591. számú végzése folytán 600 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. szeptember hó 28. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 135 kor. 80 fillérben bírósággal már megállapított költségek erejéig, Simándon leendő megtartására 1913. évi február hó 20-ik napjának d. e. 10. órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérők szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Kisjenőn, 1913. évi február hó 6. napján. **Bala sa,** 1231 kir. bír. végrehajtó.

306—1913. tkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A körösbökényi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a Körösbökényi takarékpénztár r. t. végrehajtónak Sztán György és Bradean Péter kezendi lakosok végrehajtást szenvedő elleni 200 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék illetve a körösbökényi kir. járásbíró területén levő Keszend községben fekvő és a keszendi 495. sz. tjkvben A. I. 1—3 sor (156. 157.) hrsz. a. ház 934. (b) 2. 991 (4) a. 1037. (b) 1. 2407. (t) 1 hrsz. a. szántóból álló s Sztán György nevének álló egész ingatlanokra 160 koronában; az u. o. A. I. sor 1037/a hrsz. szántó 208 koronában, A. 2. sor 1048/2 hrsz. a szántó 322 koronában, a keszendi 510 sz. tjkvben A. I. 1. 3—7 sor (607. 608) hrsz. a. ház belseg 2383/b. hrsz. rét, 2882/a. hrsz. rét, 2385/b. hrsz. rét, 2381/b hrsz. rét, 2388 11 a. hrsz. a. szántóból álló ingatlanokra Bradean Péter nevének álló 4/3 ód részére 1578 kor. mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és

hogy a fentebb megjelölt ingatlan Keszend községbázánál 1913. évi április hó 16. napjának délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a fenti megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fog eladatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok kikiáltási árának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Körösbökényben, 1913. évi január hó 24. napján.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Szűcsy, s. k.

1234

kir. járásbíró.

ad. 5486—1912. tkv. sz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A körösbökényi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a Gurahonczai takarékpénztár végrehajtónak, Grozeszku Gyula koroknyai lakos végrehajtást szenvedő ellen 130 kor. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék illetve a körösbökényi kir. járásbíró területén levő Koroknya község határában fekvő és a koroknyai 66. sz. tjkv-ben A I 1. sor, (146. 147.) hrsz. a. ház belsegéből végrehajtást szenvedett illető 1/2 rész, 1106 korona, az u. o. 407 sz. tjkvben A 1 sor 711/a hrsz. a. végrehajtást szenvedett nevének álló szántóból álló ingatlanra 80 kor. mint ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelt és hogy a fentebb megjelölt ingatlanokra Koroknya községbázánál 1913. évi február hó 26. napján délelőtt 10 órakor megtartandó nyilvános árverésen a fenti megállapított kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron nem fog eladatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881. LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Körösbökényben, 1912. évi november hó 25. napján.

Kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság. **Szűcsy s. k.** 1233 kir. járásbíró.

Mihalik Béla szőlőnagybirtokos, szőlőoltványtermelő, Gyorok.

Utóbbi évek szárazsága ugyancsak sok pótlást követelt szőlőinkben s évtizedek óta tett tapasztalatok után arra a meggyőződésre jutottam, hogy a szőlők pótlására legcélszerűbb a k.-e. t. köztársaságban készített szőlőoltványt használni.

Ezt az aradhegyaljai borvidéken nem készítik, mert alig fizeti ki magát, mert míg a megleghazi stratifikált oltványok 50%-ig sikerülnek, a hársalmi kottott oltványokból alig 30—40% sikerül.

Hogy a szőlőpótlásokra a szőlőbirtokosok is

1236

az egyedül jól bevált száraz kötött szőlőoltványokhoz

jutányos áron juthassanak, elmúlt évben oly mennyiséget készítettem, hogy azokból eladásra készre darab jutott, mely oltványok dus gyökereztek, jól összeforrtak, első osztályú minőségben 28 borfajban darabonként 20 fillérért árusított. C-emege fa jokban darabja 24 fillér. Faj is tagagért keze séget val alok. Gyökeros Riparia Portalis szőlővessző ezre 32 korona. Bővebb felvilágosítással szolgál

Mihalik Béla, Gyorok.

Apró hirdetések.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert ezeket semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elismertjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

„Nono“

Jeligére uri babától január harmadikán irt levelet csak most vettem át. Kérem kiadóba „Nono“ jellegre közölni, hogy főpostára milyen jellegre írjak. 1224

OKTATÁS.

Kereskedelmi magántanfolyam.

Mérlegképes könyvvitel, gyorsírás, gépirás, keresk. számtan, magyarnémet levelezés rövid idő alatt, elsőrangú erők vezetése alatt mérsékelt tandíj mellett elsajátítható. Pichler Sándor írógépvállalata, Hasszinger-u. 5. Beiratkozások a február elsején kezdődött cursusokra még eszközölhetők. Telefon 806. sz. 658

Kereskedelmi szaktanfolyam.

mely már 5 éve áll fenn, újabban a „Gyakorló gyorsírók társasága Budapest“ szakfelügyelete alatt áll és vizsgálatok is a fenti egyesület által kiküldött bizottság előtt történnek. A gyorsírást továbbra is László Lipót ur okl. gyorsírás-tan. adja elő. Február hó 1-én új tanfolyam vette kezdetét mérsékelt tandíjakkal, Beiratkozni e hó 15-éig lehet, a mulasztott órákat külön órákban pótoljuk. Végzett növendékeim részére az állásközvetítés díjlan. Telefon 5-13 Ziffer Sándor Andrassy-tér 21. szám: I. emelet. 718

ALKALMAZÁST KERES.

Gyermektelen házaspár

házmesteri állást keres. Liphardt Ádám, György-utca 102. 1223

ALKALMAZÁST NYER.

Vas-, fűszeres-segéd,

ügyes, megbízható, állást nyerhet Weisz János cégnél, Marosillye. 1222

Tanuló

fizetéssel felvétetik Mesner Benő női kézimunka- és elönyomda-üzlet, Boros Beni-tér 15. 1181

Egy gyermektelen

ügyes kocsis ember, kinek felesége a házmesteri teendőket véggezheti, keresetetik. Cim a kiadóban. 1198

Kézimunka

varrónő, ki házon kívül munkát vállal, jelentkezék Boros Beni-tér 20/b I. em. Lénártné. 1240

INGATLAN.

Sarló-u. 13. számú adómentes ház eladó. 1162

Gyár-utca 21. sz. ház,

mely egy 3 szobás lakásból, 1 holdas szőlős-kertből és 1 nagy virágos kertből áll, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel együtt 1913. május 1-re kiadó, vagy eladó. Bővebbet Cukor László fakereskedőnél, Nagyváradi-ut. 951

LAKÁST KERESNEK.

Május 1-re

4-5 szobás lakást keresek fürdőszobával, lehetőleg magányos háztan, távolság nem határoz. Ajánlatok B. G. jellegre a kiadóhivatalba kéretnek. 1142

KIADÓ LAKÁS.

Egy utcai

és egy udvari szobából álló garcon lakás kiadó. Apponyi Albert-körút 1. sz. alatt.

Modern

földszinti lakás, mely áll 5 szobából, előszobából, csukott folyosóval és minden egyéb hozzátartozóból 1913. május hó 1-re gróf Apponyi Albert-ut 1. sz. alatt kiadó.

Modern

két szobás lakás, előszoba és fürdőszobával gáz és villanyal felszerelve Rákóczi-utca 25. alatt május 1-re kiadó. 1157

As Andrassy-téren

az első emeleten intézetnek esetleg divatszalonnak alkalmas utcai lakás május 1-re kiadó. Bővebbet a kiadó hivatalban.

Munkácsy Mihály-u. 4. sz.

házban egy három szobából, víz- és villanyvezetékekkel az 5. számú házban pedig öt szoba, fürdőszobából álló lakás május hó 1-ére kiadó. Értekezhetni az 5. sz. alatt. 1192

Elegánsan butorozott

külön bejárati utcai szoba azonnal kiadó. Perényi-u. 8. sz. 1204

Kiadó lakás

folyó évi május hó 1-től 4 szobás lakás, fürdőszobával, hozzátartozó helyiségekkel, és azonnal egy alkalmas műhely, raktár vagy istálló helyiségnek padlás és fél udvarral együtt Lovarda-utca 1. 477

Egy 4 szobás

utcai lakás, fürdőszobával, a szükséges mellékhelyiségekkel május 1-ére kiadó Teleky-utca 19. szám. 910

ÜZLETEK.

Szép üzlethelyiség,

esetleg berendezéssel, Weitzer J. utcában főpostával szemben, azonnal kiadó. Telefon 934 (üvegüzlet). 912

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Eladó szén!

Elsőrendű 4000 kaloriás, vegyes barnaszén kapható Körösbányán, waggonként szállítva, nagyobb vétel esetén, igen kedvező ár mellett. Cim: Engler Ferenc, Körösbánya. 1107

Üzlet átadás miatt

Bächer és Mellichar-féle mezőgazdasági gépek beszerzési áron eladóak Adelmann Ferenc Ujszentanna. 1152

Teljes

irodai berendezés, egy Wiese-féle 4. sz. cassa, villany- és gázcsillár, Pallas Lexikon stb. költözökés miatt eladó. Cim a kiadóhivatalban. 1289

Egy használt,

könnyű 6 HP gőzcséplő készlet Hoffher & Schrantz gyártmány 10 éves szalmaelevátorral, herefejtő géppel, azonnal olcsón eladó. Molnár János, Saroltayár állomás, Rigós-fürdő, Temes-lippai vasút. 1242

Megvételre

keresünk 1000 folyóméter 5-5 kg. acél sineket heveder és csavarokkal. Adelmann Testvérek és Ackermann Ujszentanna. 1151

Egy teljesen új

modern kivitelű tölgyfa hálószoba jutányos áron eladó Arad, Gróf Károlyi Gyula-utca 10. 1150

Megvételre kerestetik

egy jókarban lévő, kevésbé használt irodai íróasztal. Ajánlatok a kiadóhivatalba küldendők.

Pompás,

enyhe, lugmentes igen finom borotváló szappan darabonként 10 fillér, 8 darab legfinomabb mandola szappan 50 fillér, 8 darab legfinomabb tojás olaj szappan 50 fillér, 8 darab pompás illatu virág szappan 50 fillér 6 darab legfinomabb virág illat szappan dobozban 1 kor. Utolérhetetlen finomságu fogkefék darabonként 1 korona és 1-20, Földes Kelemennél Arad. 1224

KÜLÖNFÉLE.

Tavasza!

Az összes legújabb francia divatlapok, minden magyar és külföldi szépirodalmi lap állandóan raktáron. Nagy készlet teljesen új elsőrendű költői és szépirodalmi munkákban félárban. Krausz Paulin színházépület. 1211

India fogcséppsk

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kelemen gyógyszer-tára és vegyészeti laboratóriuma Aradon. 1324

Január 1-én

lépett életbe a keresk. miniszter azonnali rendelete, mely szerint a palackokban árusítandó italok mennyisége tartalma a palackokon feltüntetve kell hogy legyen. Ezen célra alkalmas címkék kaphatók Pichler Sándor papirkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. Telefon 808. szám. 5811

Takszámoteres

Bér-autok

Telefonszám
816

3281

Szolgálat: reggel fél 6 órától éjjel 12 óráig.

Garage: Deák Ferenc-utca 6. sz.

Aki rosszul érzi magát,
igyék egy üveg eredeti

Kárpáti-téle

epohajtót,

mely a legkínzóbb fájdalom-
mélkűl gyomortisztító hatásos,
laza édes, hatása gyors és biztos,
1 üveg utasítással 40 fillér.
12 üveg franco K 4-80. Kapható
kizárólag a készítőnél

KÁRPÁTI JÁNOS

gyógyszerártervező 4978

ARAD, BOROS BENI-TÉR.

Uj vállalat!

Értesítjük a n. é. közönséget, hogy Vulcu J. Maxim ur telepen Fábrián László utca 5/b szám alatt egy

tűzifa-üzletet

nyitottunk villanyerőre berendezett fűrészelő és aprító üzettel, ahol állandóan raktáron tartunk elsőrendű száraz aprított tűzifát. Ajánlunk: bükk-, cser-, gyertyánhasáb és dorongfát úgy ölszámra, mint felaprítva házhoz szállítva és pincébe berakva. Pontos és gyors kiszolgálás! A n. é. közönség szives pártfogását kérjük kiváló tisztelettel. 861

Folkmann és Lassner.

Telefon 895. szám.

2780-1913. kb. sz.

Hirdetmény.

Arad szab. kir. város rendőrkapitányi hivatala által közhírré tétetik, hogy a folyó évi mérték-hitelesítésre vonatkozó hirdetmény a városháza hirdető tábláján kiüggesztetett s ott az érdeklődők által megtekinthető. A mérték-hitelesítés körüli esetleges bővebb felvilágosítás Moldován Ödön rendőrhadnagynál nyerhető.

Arad, 1913. évi február hó 10-én.

Green,
főkapitány.